

LCJ Handreiking 16+

Petrus

Volgeling vol tegenstellingen

Leidingdeel – introductie en achtergronden

Inhoud

Voorwoord	2
Uitleg leidingdeel	2
Literatuur.....	3
Didactische informatie	4

Voorwoord

Beste leidinggevende,

In deze Handreiking staat de persoon van Petrus centraal. Zoals de titel al aangeeft bekijken we zijn leven aan de hand van tegenstellingen. In elke schets komen zo bijbelgedeeltes vanuit de evangeliën, Handelingen en de brieven van Petrus aan bod rond het thema van de tegenstelling. Op deze manier wordt het leven van deze bekende discipel op een andere manier belicht. De tegenstellingen zijn herkenbaar in het leven van elke dag. De lijnen worden doorgetrokken naar de leefwereld van de jongeren zodat het leven van Petrus als spiegel fungeert. Dwars door alle zonden en misstappen van Petrus werkt de Heere met Zijn genade. Dat is de belangrijkste les die we uit deze Handreiking kunnen leren!

We hopen dat met dit materiaal Gods Woord dichtbij de harten van jongeren gebracht wordt, in het besef dat de werking van Gods Geest daarbij nodig is. We verlangen ernaar dat deze Handreiking voor veel jongeren tot zegen mag zijn. Gezegende bijeenkomsten toegewenst!

Uitleg leidingdeel

In het leidingdeel vind je eerst een literatuurlijst en een korte didactische aanwijzing. Ook tref je er een algemene inleiding op deze Handreiking aan. Vervolgens wordt er per schets informatie gegeven onder de volgende kopjes:

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Onder dit kopje staat wat je voor elke bijeenkomst nodig hebt aan materialen.

Opening

- Hier staat het te lezen bijbelgedeelte en worden enkele suggesties gegeven om te zingen. De liederen die aangegeven staan, komen uit de gele zangbundel (Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer).
- Daarnaast wordt een tweede suggestie gegeven voor een bijbelgedeelte, indien er twee avonden over de schets belegd worden.
- Ook worden er zaken genoemd waarvoor gebeden of gedankt kan worden.

Doelstelling

- Onder dit kopje worden in een paar regels de doelen van de avond benoemd.

Alternatieve startopdracht

- Onder dit kopje staat een alternatieve startopdracht, om bijvoorbeeld te gebruiken bij een tweede avond of als alternatief voor de startopdracht die bij de schets staat.

Achtergrondinformatie

- Hier vind je een exegetische van het bijbelgedeelte dat centraal staat in de schets.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor een gesprek

- Onder dit kopje tref je de antwoorden op de vragen uit de Handreiking aan.
- Het is van belang om je te realiseren dat je niet alle opdrachten van een schets moet behandelen. Kies zelf een aantal opdrachten uit die je relevant en passend vindt voor jouw doelgroep.

Literatuur

Hieronder tref je een literatuurlijst aan, die gebruikt is bij de totstandkoming van deze schets. Indien gewenst kun je zelf een of meerdere boeken van deze lijst gebruiken bij je voorbereiding.

Studiebijbels

Tekst voor Tekst, de Heilige Schrift kort verklaard en toegelicht (1987). Oeveren, B. van, e.a. 's-Gravenhage: Boekencentrum.

HSV-studiebijbel (2014). Paul, M.J. en Hofman, T.M. (Red.). Heerenveen: Royal Jongbloed.

Bijbel met Uitleg (2015). Apeldoorn: De Banier.

HSV-Jongerenbijbel (2013). Vergunst, P.J. (Red.). Heerenveen: Uitgeverij Jongbloed.

Andere boeken

Met de apostelen op pad (2007). Vermaat, P. Zoetermeer: Uitgeverij Boekencentrum.

De apostelen in beeld (2008). Vermaak, P. Zoetermeer: Uitgeverij Boekencentrum.

1 Petrus, Rondzendbrief aan vreemdelingen (1998). Belder, J. Heerenveen: Uitgeverij J.J. Groen en Zoon.

2 Petrus, Opnieuw post voor vreemdelingen (2005). Belder, J. Heerenveen: Uitgeverij Groen.

Didactische informatie

Het bespreken van de vragen kun je variëren. Hieronder volgen enkele manieren waarop je de vragen kunt bespreken.

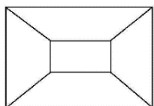
Denken > delen > uitwisselen

Het *denken*, *delen* en *uitwisselen* is een proces waarbij jongeren eerst zelf nadenken, daarna in een klein groepje hun gedachten delen en deze ten slotte in de grotere groep uitwisselen. Het voordeel van deze werkwijze is dat de betrokkenheid gestimuleerd wordt. Bovendien wordt door het uitwisselen van gedachten en het gezamenlijk formuleren van een antwoord het aantal meningen beperkt. Dat maakt de gezamenlijke nabespreking overzichtelijker. Hieronder wordt een aantal didactische werkvormen uitgelegd, waarmee aan dit proces van *denken*, *delen* en *uitwisselen* gestalte kan worden gegeven.

Eén-tweetje

Vraag de jongeren om individueel over een vraag of opmerking na te denken (en eventueel iets op te schrijven). Daarna bespreken ze in tweetallen hun antwoorden. Eventueel wordt per tweetal een beste antwoord gekozen. Dit antwoord wordt vervolgens plenair uitgewisseld. Uitbreiding: de tweetallen bespreken de antwoorden met een ander tweetal. Per viertal wordt het beste antwoord gekozen, dat vervolgens plenair wordt uitgewisseld.

Placemat

De placemat is een variant van het 'Eén-tweetje', waarbij papier en pennen worden gebruikt. Gebruik bij voorkeur een vel op A3-formaat. Verdeel het vel papier zoals in het voorbeeld. Elke jongere denkt individueel na over een vraag of opmerking, waarna hij het antwoord opschrijft in één van de hoekpunten. De groepsleden bespreken de antwoorden die zijn opgeschreven in de hoekpunten. De gemeenschappelijke antwoorden of het beste antwoord wordt in het middenvak opgeschreven. Het antwoord in het middenvak kan plenair worden uitgewisseld.

Expertgroep

De jongeren denken in verschillende groepen na over een deelonderwerp. Elke groep is nu expert in (heeft kennis over) één deelonderwerp. Vervolgens worden nieuwe groepjes gevormd waarin alle bestudeerde deelonderwerpen vertegenwoordigd zijn. Elke jongere is binnen de nieuwe groep expert in een deelonderwerp. De eerder opgedane kennis wordt in de nieuwe groep gedeeld.

Voorbeeld: Elk groepje jongeren verdiept zich in één vraag. Vervolgens worden nieuwe groepjes gevormd waarbij in elk groepje alle vragen zijn vertegenwoordigd. Elk groepslid is 'expert' in één vraag en deelt deze kennis met de andere groepsleden.

Meningen uitwisselen

Om het *uitwisselen van meningen* te stimuleren, kunnen onder meer de volgende werkvormen worden gebruikt.

Gekleurde kaarten

Elke jongere beschikt over een rode en groene (en eventueel oranje) kaart. Er kunnen ook andere kleuren worden gebruikt. Een stelling wordt geprojecteerd en/of voorgelezen. De jongeren steken één van de kaarten op (rood=niet mee eens; groen=me eens; oranje=twijfel). De meningen worden geïnventariseerd en eventueel genoteerd. Het opsteken van kaarten is een goede aanleiding om door te vragen naar argumenten.

Duimen

In plaats van gekleurde kaarten wordt een duim opgestoken. Duim rechtop = mee eens; duim naar beneden = niet mee eens; duim horizontaal opgestoken = twijfel.

Binnen- en buitenkring

Verdeel de jongeren in twee gelijke groepen. De eerste groep vormt een kring. De tweede groep gaat hier in een kring omheen staan: de buitenkring.

Een jongere uit de binnenste kring vertelt een mening of antwoord aan een jongere uit de buitenkring. Laat één van de kringen op een bepaald moment één of meerdere plaats(en) draaien, zodat een nieuw tweetal ontstaat en de meningen/antwoorden opnieuw worden uitgewisseld. Herhaal het draaien en uitwisselen een aantal keren.

Inventariseren

Om op een speelse manier antwoorden of meningen te *inventariseren* kunnen onder meer de volgende werkvormen worden gebruikt.

Post-its

Laat de jongeren hun antwoord of mening opschrijven op een post-it, een memoblaadje met plakstrip. Laat de beschreven memoblaadjes opplakken op een centrale plaats. De post-its kunnen, indien gewenst, door de jongeren gegroepeerd worden rond vergelijkbare antwoorden of meningen. Bespreek de reacties.

Muurtje bouwen

Antwoorden of meningen worden op een A4 papier geschreven. Bij de gezamenlijke bespreking wordt met de A4 papieren een muurtje gebouwd. De belangrijkste antwoorden en meningen worden onderop geplakt, de minder urgente zaken komen daarbovenop. Gebruik plakband of kneedgum om het papier op te hangen.

Woordweb

Inventariseer antwoorden of meningen op een whiteboard, flap-over of groot vel papier. Maak een woordweb waarin informatie kernachtig en geordend wordt weergegeven. Opmerkingen over hetzelfde onderwerp worden in kernwoorden bij elkaar opgeschreven.

Schets 1 – Gehoorzaam – ongehoorzaam

Johannes 1:41-43; Markus 1:16-18; Lukas 5:1-11;
Handelingen 10:9-16; 2 Petrus 1:3, 4, 10 en 11

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.
- Stevig papier, formaat bladwijzer, voor de slotopdracht.
- Bij alternatieve opdracht 2: drie grote vellen papier.

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Johannes 1:35-43
 - ✓ Markus 1:14-20
 - ✓ Lukas 5:1-11
 - ✓ Mattheüs 16:13-20
 - ✓ Handelingen 10:9-16
 - ✓ 2 Petrus 1:3-11
- Vanuit de belijdenis:
 - ✓ Dordtse Leerregels 1, art. 3 en 4
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 17:3
 - ✓ Psalm 143:10
 - ✓ Psalm 119:19 en 53
 - ✓ Psalm 19:4 en 6
 - ✓ Psalm 86:3
 - ✓ Neem mijn leven, laat het Heer'
 - ✓ Wat de toekomst brengen moge
 - ✓ Abba Vader, U alleen
 - ✓ Heer' wees mijn Gids
- Gebedspunten:
 - ✓ Dank de Heere dat Hij ons roept om Hem te dienen en volgen.
 - ✓ Vraag om genade om elke dag onze voeten in Zijn spoor te zetten.
 - ✓ Bid om vergeving voor onze ongehoorzaamheid.

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

1. Op welke momenten was Petrus (on)gehoorzaam?
2. Wat kan ik leren van de (on)gehoorzaamheid van Petrus?

Alternatieve (start)opdracht

- Maak (evt. met behulp van vraag 1) een schets van Petrus' leven. Wat weet je allemaal over hem? Je kunt ook een woordweb maken.
- Leg 3 vellen papier verspreid door de zaal. Op vel 1 staat 'evangelieën', op 2 'Handelingen' en op 3 'brieven van Petrus'. Laat iedereen de zaal doorgaan en op de vellen papier zoveel mogelijk geschiedenissen, teksten, thema's enz. schrijven die erbij passen. Bespreek dit met elkaar. Het is leuk om de papieren te bewaren en later (of aan het eind van deze Handreiking) nog eens tevoorschijn te halen; kun je de vellen nog aanvullen?

Achtergrondinformatie

Er komen veel verschillende bijbelgedeelten aan de orde in deze schets. Hieronder tref je een exegetische van enkele belangrijkste gedeeltes aan.

Markus 1:14-20

Vers 14-15 Met de gevangenneming van Johannes komt er een einde aan zijn taak hier op aarde. Vanaf die tijd ligt alle nadruk op de prediking van de Heere Jezus. De boodschap van Zijn prediking wordt door Markus als volgt weergegeven:

- *'de tijd is vervuld'*: Daarbij moet je denken aan de door God bestemde heilstijd die Hij door de mond van de profeten had aangekondigd (vergelijk hierbij Galaten 4:4).
- *het Koninkrijk van God is nabijgekomen*: Gods koninkrijk is het teken van Zijn heerschappij. In de Heere Jezus komt die heerschappij nabij. Daarbij hoort een oproep of bevel, namelijk:
- *bekeert u en geloof het Evangelie'*: Gods koninkrijk wordt daar zichtbaar waar mensen zich in geloof en gehoorzaamheid aan Hem onderwerpen.

Joden geloofden ook in Gods heerschappij en baden regelmatig om de dag waarop Gods heerschappij weer over heel de aarde zichtbaar zou zijn. Wat de Heere Jezus duidelijk maakt, is dat Gods koninkrijk in twee fasen komt. De eerste is begonnen met Zijn komst, de tweede gaat in bij Zijn wederkomst. Tot die tijd geldt van het koninkrijk dat het er is (door Jezus en zichtbaar in mensen die in Hem geloven) en dat het er nog niet is (we wachten nog op de voltooiing). De tijd tot de voltooiing is de genadetijd, de tijd om zalig te worden (vergelijk Hebreëen 3:7, 13 en 15 en 4:7).

Vers 16-20 De Heere Jezus kwam op aarde om Zijn werk te doen: lijden, sterven en opstaan om verzoening en redding te bewerkstelligen en dieper: om de geschonden eer en deugd van Zijn Vader te herstellen. Dat deed Hij alleen. Tegelijk moet je zeggen dat Hij vanaf het eerste begin mensen heeft ingeschakeld. Zij moesten het Evangelie, het goede nieuws, bekend gaan maken in de wereld. Daarvoor heeft Jezus hen geroepen. Als Jezus mensen zo specifiek roept, merk je Zijn autoriteit. Hij maakt mensen bereidwillig om Hem van harte te volgen. De eersten die Jezus roept, zijn allemaal visser van beroep en het zijn twee keer twee broers. Jezus gebruikt het beeld van hun gewone werk om een belofte mee te geven voor hun toekomstige werk in Zijn dienst. Zoals ze nu de vissen uit de zee halen, zullen ze door Gods kracht later mensen uit de wereld verzamelen. Een paar dingen om bij stil te staan.

- Visser waren 'middenklas mensen'. Niet heel rijk, niet heel arm. Johannes en Jacobus hadden zelfs een bedrijf met 'huurlingen'. Dat is een teken dat ze een behoorlijk bedrijf runden. Deze discipelen verlaten hun werk en daarmee dus een goedbetaalde baan.
- De discipelen waren geen 'geleerde' mensen. Soms denken mensen dat je een heel goed verstand moet hebben wil je Jezus kunnen volgen en dienstbaar te zijn in Zijn koninkrijk. Maar Jezus kan mensen met allerlei verschillende niveaus in Zijn dienst gebruiken, of het nu een geleerde (Paulus) is of een eenvoudige handwerker (Petrus).
- Het eren van je ouders (door voor hen te werken of bij hen te wonen) gold als een van de grootste geboden in die tijd. Je ouders verlaten, was alleen denkbaar na uitgebreide

overwegingen. Wat deze discipelen doen, is daarom schokkend. Meteen aan het begin maakt Jezus hiermee al duidelijk wat Hij later zegt: 'Wie vader of moeder liefheeft boven Mij, is Mij niet waardig' (zie Lukas 14: 25 – 35).

- Het was gebruikelijk dat discipelen zelf hun leraar uitkozen: in dit geval is het andersom. Zie hierbij ook Jesaja 41:9 en Johannes 15:16.

Lukas 5:1-11

Vers 1-3 Altijd zijn er vele mensen uit Kapernaüm en omgeving om de Heere Jezus heen. De tekenen en wonderen die Hij doet, spreken van Zijn macht. Men ervaart dat Hij het Woord spreekt met gezag. De schare wil het woord Gods horen; het is niet duidelijk of dit alleen maar gaat om luisteren of dat er ook 'horen' en 'aannemen' in zit. Lukas geeft hier de feiten weer. Jezus is nu aan de oever van het meer Gennésareth, waar de schare op Hem aandringt. Vissers zijn bezig hun netten te spoelen. 's Nachts vissen ze, en overdag, als de vissen het koelere, diepere midden van het meer opzoeken, zijn ze met hun netten bezig. Jezus wil het schip van één van hen gebruiken om vanaf het water verder te spreken. Zonder meer staat Simon dit toe. Het is opvallend dat Jezus Zich tot de 'gewone' mensen richt. De rabbi's keken neer op de schare, op het gewone volk. Jezus spreekt juist tot hen, zoals Hij dat nu nóg doet. Het is duidelijk dat Hij Simon beter kent (Johannes 1:42,43), Hij genas de schoonmoeder van Petrus.

Vers 4-5 Als de Heere Jezus ophoudt met preken, geeft Hij Simon een wonderlijke opdracht. De visser moet het meer opvaren en zijn net in het diepe uitgooien. Dat is vreemd: het wordt steeds warmer en op klaarlichte dag viste men niet want de vissen zijn dan middenin het meer. Bovendien viste men gewoonlijk aan de kant van het meer; de netten die wel verzwaard waren met lood, zonken dan een eind, maar bleven op kurken drijven. Simon reageert met bezwaren. Ze hebben de hele nacht gezwoegd, zonder iets te vangen. Dat maakt moedeloos. Toch klinkt hier iets door van het volgeling van Jezus zijn: de visser noemt Hem 'Meester'. Simon erkent Hem als meerdere en hij zal nog veel kunnen leren. Hij heeft groot vertrouwen in Jezus. Al gaat het tegen alle vissersregels in, toch zal Simon doen wat Jezus hem opdraagt. Met de woorden 'volg Mij' heeft Jezus beslag gelegd op zijn leven. Hij vroeg zijn bezit, Simon gaf zijn boot. Hij liet Simon zien, dat hij zelfs zijn redeneringen aan Jezus' gezag moest onderwerpen. Logica wijkt voor de autoriteit van Jezus.

Vers 6-7 Jezus toont Zijn macht over de vissen. Hij deed dit al eerder over de onreine geesten en ziekten (Lukas 4). Later zal Hij de natuur gebieden en voedsel geven. De netten dreigen te scheuren. Als er staat dat hun net scheurde, zal het niet zo zijn geweest dat ze een deel van de vangst kwijtraakten. Twee boten vullen ze tot ze bijna zinken.

Vers 8-11 In het vervolg gebruikt Lukas de naam die Simon van Jezus kreeg: Petrus. Dat is opvallend. De visser reageert hier met aanbidding van de macht van Jezus, zozeer is hij onder de indruk. Deze reactie is belangrijk met het oog op zijn werk als verkondiger van Gods Woord. Het geloof in Hem zal dit mogelijk maken.

Ook valt op dat Petrus Jezus hier 'Heere' noemt en Hem daarmee als Machthebber erkent die goddelijk gezag heeft. Hij belijdt zijn zonde en onwaardigheid en noemt zichzelf een zondige man. Dit is een persoonlijke belijdenis, waarmee hij aangeeft dat hij eigenlijk niet meer durft te leven in de nabijheid van Jezus. Dat is immers de Heilige, terwijl hij zondaar is. Het gebruikte woord duidt op een ontbinden van de band tussen leerling en meester. Denk ook aan het oudtestamentische 'God zien en leven' (Exodus 33:20).

De andere vissers zijn net zo verbaasd en bevreesd, maar spreken niet dezelfde belijdenis als Petrus uit. Christus bemoedigt hen met Zijn woorden 'vrees niet'. Juist nu is Simon in staat om mensen te vangen. Hij heeft de les, waar het om ging, geleerd. Van zichzelf is hij het niet waard om Jezus te volgen, maar door Hem is hij in Zijn dienst geroepen. Geroepen om mensen te vangen. Dat doet weer denken aan het begin van dit hoofdstuk waar gesproken wordt over de schare. Het woord 'vangen' uit vers 10 betekent 'vangen ten leven'. Mensen worden gevangen om in leven te houden. Wie de Heere Jezus leert gehoorzamen en volgen zal tot de ontdekking komen, dat Hij wonderen doet. Mensen komen tot geloof en bekering, waar wij het niet verwachten.

De reactie op het wonder en het woord van de Heere Jezus is, dat de vissers hun vissersboten aan land brengen en Jezus volgen! De grote visvangst laten ze achter met de belofte van een nog wonderlijker vangst.

Tot slot De mens die Hem volgt, ziet zichzelf steeds meer als zondig en ongeschikt. Er is verwondering dat de Heere juist hem wil gebruiken, en aan de andere kant kan hij ook niet los komen van Hem. Zo gebruikt de Heere mensen tot opbouw van Zijn gemeente.

Mattheüs 16:13-20

Jezus heeft met Zijn discipelen de eenzaamheid van het hoge noorden van Israël, Cesarea-Filippi, bereikt. In deze rustperiode bereidt Jezus Zijn leerlingen voor op Zijn komende lijden (zie wat volgt in vers 21 – 28). Voordat Hij meer gaat zeggen over Zijn lijden, brengt Hij de discipelen eerst tot de belijdenis van hun geloof.

Vers 13-14 Als eerste vraagt Jezus naar wat de discipelen gehoord hebben over Hem. Wie is Hij volgens de mensen? Dan moet je denken aan de mensen in de omgeving van de discipelen. Mensen die zich bijvoorbeeld afvroegen waarom deze discipelen alles achterlieten om deze Jezus te volgen. Waarom vraagt Jezus eerst naar de mening van de mensen? Omdat Hij de discipelen duidelijk wil maken dat zij met hun belijdenis straks alleen zullen komen te staan. Hij bereidt hen er op voor dat ze daarvoor de moed zullen vinden.

Er blijken allerlei opvattingen over Jezus te leven. Alle antwoorden zullen wel op een of andere manier te verklaren zijn. Duidelijk is dat velen de Heere Jezus beschouwen als een bijzonder mens, maar niemand ziet Hem als de Messias. In geen enkel antwoord klinkt iets door van wat Jezus over Zichzelf gezegd heeft.

Vers 15-16 Dan is het tijd voor een vraag op de man af. Jezus kijkt de discipelen als het ware één voor één aan en vraagt wie Hij volgens de discipelen is. Het antwoord komt door de woordvoerder. Let op dat Petrus' neiging om altijd vooraan te staan vaak alleen negatief geduid wordt. Maar hier is het positief. Petrus belijdt het van harte: 'Gij zijt de Christus, de Zoon van

de levende God'. Veel meer dan een bijzonder mens. Veel meer dan een voorloper. 'Maar in U hebben wij de Messias, de Gezalfde, door God gezonden, God Zélf ontmoet'. Het is niet voor het eerst dat Petrus dit belijdt. Eerder in de boot op het Meer van Galilea deed hij het ook al (Mattheüs 14:33). Het verschil is dat het toen min of meer spontaan was. Hier is het veel plechtiger: voor Gods aangezicht.

Vers 17 Petrus wordt heilig gefeliciteerd. Zalig, werkelijk gelukkig is Petrus, omdat Hij Jezus heeft leren kennen. Het is niet te danken aan zijn intelligentie, inspanningen of aan de inspanningen van een ander. Dat zegt Jezus er ook bij. Petrus is zover gekomen omdat het Hem is geopenbaard door God de Vader, Die in de hemelen is. Dat is openbaring die in de Heere Jezus aan het licht komt.

Vers 18-19 In deze verzen wordt heel veel gezegd. Er is zoveel inhoud dat het zeker in één vertelling maar moeilijk is samen te vatten. Hier volgen een paar hoofdpunten.

- Jezus noemt Petrus 'de Petra, waarop Hij Zijn gemeente zal bouwen'. In de reformatorische traditie is bij deze rots altijd gedacht aan de belijdenis. Daarmee staat of valt de kerk. En dus niet met Petrus.
- Jezus spreekt over Zijn gemeente. Op dat moment stelt dat uiterlijk nog niet veel voor. Maar Hij weet van Zijn komende lijden en sterven en wat dat gaat uitwerken. Jezus' woorden verwijzen al naar Pinksteren.
- Bij de poorten van de hel moet je denken aan de machten van zonde en dood. Een poort was in die tijd namelijk symbool van macht. Jezus verzekert Zijn discipelen dat de duivel en de zonde met al hun listen en macht niet in staat zullen zijn Zijn kerk te overweldigen.
- De sleutels van het Koninkrijk. In het Oude Oosten was de hofmaarschalk, de machtigste man onder de koning, degene die de sleutels van het paleis droeg en bewaarde. Hij bepaalde wie er in mocht en er uit moest. In de persoon van Petrus krijgen de discipelen nu de sleutels van het koninkrijk der hemelen. Concreet betekent dit dat hen de prediking van het Evangelie is toevertrouwd. Door de prediking worden mensen geroepen tot geloof en bekering en worden degenen, die weigeren zich tot God te bekeren, gewaarschuwd dat zij geen deel hebben aan het rijk van God. In twee woorden samengevat: de sleutels van het Koninkrijk zijn de prediking én de tucht (zie hierbij ook Heidelbergse Catechismus zondag 31).
- Deze sleutelmacht stelt de discipelen nooit in de plaats van God. Ze hebben deze macht in Naam van Jezus, Die opent en niemand sluit, Die sluit en niemand opent (Openbaring 1:18 en 3:7)
- Binden en ontbinden gebeurt dus niet zozeer door de sleuteldragers, maar door de sleutels. Het is het 'woord der verzoening' dat gepreekt wordt (zie ook 2 Korinthe 5:19 – 21). Door dat woord wordt iedereen die met berouw tot God komt, door het werk van de Heilige Geest in het hart verzekerd dat de verzoening geschied is. Dat is vast en zeker, omdat Christus het beloofd heeft. In Mattheüs 18 (:15–18) maakt Jezus duidelijk dat Hij deze 'macht' niet alleen aan Petrus, maar aan alle apostelen en in hen aan heel Zijn kerk gegeven heeft.

Vers 20 In de Evangelieën kom je vaak tegen dat Jezus mensen verbiedt om Hem bekend te maken. In dit geval is het meest waarschijnlijk dat Hij dit doet om te voorkomen dat mensen vooruit zullen lopen op Zijn lijden en sterven. Ze zullen niet begrijpen dat Hij moet lijden en sterven voordat het gebeurd is. Zelfs Zijn eigen discipelen hebben er grote moeite mee om dit te vatten. Dat zal in de volgende verzen van dit hoofdstuk ook pijnlijk aan het licht komen.

Handelingen 10

Vers 1-9 Cesarea was een kustplaats en garnizoensplaats van de Romeinen. In Judea waren zes cohorts van ongeveer 100 soldaten gestationeerd. Vijf daarvan lagen in Cesarea. Een van die cohorts stond onder leiding van Cornelius. Een man: 'godzalgig en godvrezend'. Een tot het Jodendom bekeerde heiden die zich hield aan de Bijbelse leefregels. Dat hem dit ernst was, blijkt uit de toevoeging dat hij aalmoezen gaf (uitdeelde van zijn rijkdom) en bad. De echtheid en oprechtheid van het geloof van deze man blijken als je de engel hoort zeggen dat de gebeden en aalmoezen 'tot gedachtenis opgekomen zijn voor God'. Cornelius schrikt wel van de engel, maar dat is niet nodig. Hij krijgt een 'doorverwijzing' naar Petrus in Joppe (het huidige Jaffa / Jafo), een kustplaats op zo'n tien kilometer afstand van Cesarea. Let op: ook in Handelingen zijn de bijzondere tekenen steeds een 'doorverwijzing' naar de kerk, de verkondiging, Gods Woord.

Vers 10 -16 In Joppe ontmoeten we Petrus; ook hij is in gebed. Hij bidt op het dak. Dat was in die tijd gebruikelijk omdat het daar rustiger én koeler was dan in huis. Het is rond etenstijd en Petrus heeft honger. Dan krijgt Petrus 'een vertrekking van zinnen'. Denk daarbij aan een visioen zoals de profeten in het Oude Testament dat ook soms hadden (zie bijvoorbeeld Jesaja 6:1). Petrus ziet een laken met daarin alle (rlei) soorten van dieren door elkaar en hij hoort een stem die zegt: 'slacht en eet'. Petrus' hongergevoel zal het tot een serieuze verleiding gemaakt hebben. Maar Petrus' principes blijken sterker. Want in het laken lopen reine en onreine dieren door elkaar. Dat maakt het onduidelijk of er nog wel iets reins bij is. Petrus kiest radicaal om niets te eten dat 'gemeen (onheilig of verwerpelijk) of onrein is'. In reactie daarop hoort Petrus een stem die zegt dat hij niet gemeen of onrein mag noemen wat God gereinigd heeft. Het visioen herhaalt zich drie keer. Drie keer is een getal dat verwijst naar een afronding of voltooiing.

Artikel 'Rabbi en volgelingen.' Prof. dr. M.J. Paul

Het onderricht ten tijde van het Nieuwe Testament verschilde flink van het onderwijs in onze tijd. Wat weten we uit Joodse bronnen over de kennisoverdracht in die periode?

Het Hebreeuwse woord "rabbi" betekent "mijn meester" en duidt een Joodse godsdienstige leider aan. In de eerste eeuw werd de term rabbi informeler gebruikt dan nu. Toen duidde het woord een persoon aan met een reputatie als wijze leraar. Mogelijk heeft de voorkeur van Joodse leiders om "rabbi, rabbi" genoemd te worden ([Mattheüs 23:7](#)) ermee te maken dat deze titel toen nog maar net geïntroduceerd was. Ook Johannes de Doper werd zo aangesproken ([Johannes 3:26](#)). Jezus werd herhaaldelijk rabbi genoemd, door leerlingen en door tegenstanders. Hij gaf veel onderwijs en werd ook wel "meester" genoemd.

Na de verwoesting van de tempel kreeg de term rabbi een formelere betekenis en werd deze gebruikt voor hen die een speciale bevestiging ("semicha") kregen. Het is echter

onwaarschijnlijk dat Johannes en Jezus deze formele bevestiging kregen van andere rabbijnen. Zij waren dus rabbi in de toenmalige en niet in de latere betekenis. De Heere Jezus heeft geen formele opleiding in Jeruzalem gevolgd ([Johannes 7:15](#)). Waarschijnlijk waren er in Jezus' tijd veel rondreizende rabbi's, die naar synagogen of dorpspleinen gingen om daar onderwijs te geven. De later ontstane Babylonische Talmoed beschrijft Jezus als een leraar met leerlingen (Sanhedrin 43a).

Het Hebreeuwse woord voor discipel is "talmid", afgeleid van "lamad" (leren). Dit duidt op de relatie tussen de rabbi (leraar of meester) en de leerling. Een talmid in de tijd van het Nieuwe Testament volgde zijn meester en liet zijn eigen woonplaats achter. De leerling probeerde niet slechts te weten te komen wat de leraar wist, zoals in onze tijd. Het belangrijkste doel van een talmid was om te worden zoals de rabbi was en om te doen wat hij deed.

In de synagogen in de dorpen en steden ontvingen de Joodse kinderen onderwijs, zodat zij een behoorlijke kennis van het Oude Testament (de Tenach) kregen. Het is bekend dat zij grote gedeelten uit het hoofd moesten kunnen opzeggen. Om verder te leren konden begaafde leerlingen aan een rabbi vragen of ze hem mochten volgen. Jezus doorbrak dit patroon door Zijn leerlingen zelf te kiezen. Omdat Jezus hun vroeg Hem te volgen, wisten ze dat hun rabbi vertrouwen in hen had. De discipelen van Jezus hadden de wens om hun meester zo nauwgezet te volgen, dat zij zouden gaan denken en handelen zoals Hij. Zij waren tijdens hun roeping waarschijnlijk tussen de vijftien en twintig jaar.

Een talmid volgde de rabbi overal, vaak zonder te weten of te vragen waar zij heen gingen. Hij zou zelden zijn rabbi verlaten, uit vrees dat hij een leermoment zou missen. En hij observeerde iedere beweging van de rabbi, om te weten te komen hoe hij handelde en dacht in allerlei situaties. Een scheiding tussen schooltijd en vrije tijd was er niet.

Het volgen als discipel vroeg veel, ook een lange afwezigheid van huis. Het is bekend dat er onderbrekingen waren in de reizen. Dat zal ook voor Petrus van belang zijn geweest, omdat hij getrouwd was.

Jezus gaf Zijn discipelen geen tekstboek of syllabus. Dat is voor ons bijna onvoorstelbaar. Hij vroeg om te volgen, met Hem te gaan, te leven als Hij en ondertussen te leren. Zijn leerlingen observeerden Hem dag en nacht. Zij hoorden en zagen hoe Hij het Woord van God uitlegde en hiermee leefde. Uit deze methode van leren ontstond de Joodse uitdrukking "jezelf met zijn stof bedekken". Je moet zo dicht achter de rabbi lopen dat het zand dat door zijn lopen opgeworpen wordt op jouw kleren terechtkomt.

De opgedane kennis was niet slechts theorie, maar ook praktijk. Dat betrof de uitleg van Gods Woord, maar ook de dagelijkse manier om hiermee te leven. Een spreekwoord in onze taal zegt het zo: "Leringen wekken, maar voorbeelden trekken".

De auteur doceert Oude Testament aan de ETF en is eindredacteur Studiebijbel OT. Weerwoord gaat in op vragen die in deze tijd op christenen afkomen.

Bron: <https://www.rd.nl/artikel/1023418-rabbi-en-volgelingen>

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Schrijf de letters onder elkaar en vorm met elke letter een zin van je gedicht.

P

E

T
R
U
S

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1.
 - a. Simon – zijn oude naam. Petrus – zijn nieuwgekregen naam in het Grieks. Cefas – zijn nieuwgekregen naam in het Aramees.
 - b. Aan de oevers van het meer van Galilea. Hij heeft een huis in Kapernaüm.
 - c. Andreas is zijn broer. Zijn vader is visser. Hij is getrouwd. Zijn schoonmoeder woont bij hen in huis.
 - d. Visser.
2. Lees evt. vanaf vers 35 om de context helder te krijgen.
 - a. *Persoonlijk antwoord.*
 - b. Petrus: dat betekent 'steen' of 'rots'.
3.
 - a. Hij zal de macht in Jezus' woorden gehoord en gevoeld hebben. Hij kreeg een innerlijke overtuiging dat hij moest gehoorzamen, hij kon niet anders dan volgen.
 - b. Het is uiteindelijk Jezus Die hem tot Zich trekt. Prachtig beeld van bekering: Jezus roept en je kunt niet anders dan komen.
 - c. *Persoonlijk.*
4. Zie www.dordtse-leerregels.nl voor een versie in gewone taal.
 - a. *Persoonlijk.*
 - b. *Persoonlijk.*
 - c. *Persoonlijk.*
5. Zie ook de achtergrondinformatie hierboven.
6.
 - a. *Persoonlijk.*
 - b. Hij vluchtte weg en verloochende zijn Heiland. Hij wilde het op zijn eigen manier doen.
 - c. Dat we heel goede bedoelingen kunnen hebben, maar als die bedoelingen niet overeenkomen met Gods wil en wet, dan is het verkeerd.
7. Dan ben je door het geloof aan Hem verbonden. Dan heeft de wonderlijke ruil plaatsgevonden: Jezus heeft jouw zonden gekregen, jij hebt Zijn gerechtigheid ontvangen. Die verbondenheid is noodzakelijk: zonder de Heere Jezus ben je op jezelf aangewezen en ben je voor eeuwig verloren!
8. Zie Handelingen.
9.
 - a. Petrus wil de wet van de Heere gehoorzaam zijn. Hij wil niet zondigen.
 - b. Dat het evangelie ook voor de heidenen is.

Slotopdracht

-

Schets 2 – Ongelovig – gelovig

Johannes 6:67-71; Mattheüs 14:22-33; Handelingen 2:44-47

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.
- Bord / vellen papier met stiften voor de startopdracht.
- Apparatuur om het filmpje 'geloof' te bekijken op www.abcvanhetgeloof.nl.

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Johannes 6:67-71 (en/of: Mattheüs 16:13-20)
 - ✓ Mattheüs 14:22-33
 - ✓ Handelingen 2:44-47
- Vanuit de belijdenis:
 - ✓ Heidelbergse Catechismus, zondag 7
 - ✓ Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 22
 - ✓ Dordtse Leerregels, hoofdstuk 5
- Gebedspunten:
 - ✓ Bid om geloof in het leven van alle jongeren.
 - ✓ Dank de Heere voor Zijn genade en trouw, die elke dag nieuw is.
 - ✓ Vraag om vergeving voor ons ongelof.
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 27:7
 - ✓ Psalm 73:11 en 14
 - ✓ Psalm 95:4
 - ✓ Psalm 81:12 en 13
 - ✓ Tien geboden: 2 en 9
 - ✓ 'k Heb geloofd en daarom zing ik
 - ✓ Ik geloof in God de Vader
 - ✓ Nooit kan 't geloof teveel verwachten
 - ✓ Eens was ik een vreemd'ling

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

1. Welke rol spelen geloof en ongelof in het leven van Petrus?
2. Welke rol spelen geloof en ongelof in jouw leven?

Alternatieve (start)opdracht

- Begin met het kijken van het kernwoord 'geloof' op ABCvanhetgeloof.
- Bekijk het filmpje 'Het gaat om de koffie', zie <https://abcvanhetgeloof.nl/geloof#kijk-luister>.
- Begin met vraag 9 om zo vooraf duidelijk te krijgen wat Petrus schrijft over geloof.

Achtergrondinformatie

Er komen veel verschillende bijbelgedeelten aan de orde in deze schets. Hieronder tref je een exegetische van enkele belangrijkste gedeeltes aan.

Johannes 6 → zie de exegese van Mattheüs 16 bij schets 1.

Mattheüs 14:22-33

Intro Als achtergrond bij de beschrijving van dit wonder moet je denken aan wonderverhalen van Mozes (doortocht door de Rode Zee; Exodus 14:21), Jozua (doortocht door de Jordaan; Jozua 5) en bijvoorbeeld ook Elia (doorgang door de rivier Jordaan samen met Elisa; 2 Koningen 2:14). Deze profeten krijgen deze macht van de HEERE Die '... geweldiger is dan het bruisen van grote wateren, dan de geweldige baren der zee' (Psalm 93:4). Alleen van de HEERE wordt gezegd dat Hij 'treedt op de hoogten der zee' (Job 9:8). In deze geschiedenis komt dat heel concreet aan het licht doordat Jezus wandelt over de zee.

Vers 22-23 Als eerste 'dwingt' Jezus de discipelen om Hem alleen te laten. Dat dwingen duidt er op dat zij Hem niet graag achterlieten. Vervolgens stuurt Jezus ook de mensen weg. Hij wil alleen zijn om te bidden. Let er goed op dat zelfs de Heere Jezus de tijd nam om te bidden en dat Hij daarvoor ook de gelegenheid zocht, daarvoor ook alleen wilde zijn. Dat Jezus bidt op een berg herinnert aan de grote profeten die ook op een berg God ontmoetten. Denk bijvoorbeeld aan Mozes en Elia (allebei op de berg Sinaï of Horeb).

Vers 24-26 In die tijd dat Jezus spreekt met Zijn Vader, voeren de discipelen een strijd tegen een zware storm die opgestoken is. Let er op dat wie Jezus gehoorzaamt daarmee dus niet altijd verzekerd is van een rustig en voorspoedig leven.

Het gevecht met de wind en de golven heeft een tijd geduurd want op het moment dat Jezus bij de discipelen komt, is het al de vierde wake. Dat is tussen drie en zes uur 's morgens. De nacht werd namelijk verdeeld in vier waken van drie uur. De avond viel om ongeveer zes uur. De discipelen reageren op een manier die iedereen zich voor kan stellen. Hoe kan iemand over het water lopen?! Dächsel schrijft: 'En de discipelen, ziende Hem op de zee wandelen, vermoedden niet wie Hij was, maar kwamen tot gedachten, die makkelijk in de mens opkomen, als Gods Geest niet zijn gehele hart vervult en hem boven het uiterlijke van de dingen verheft.' Ze denken een geestverschijning te zien, een spook. Vrees komt vaker bij mensen als Jezus aan hen verschijnt maar hier staat zelfs dat de discipelen schreeuwen van vrees.

Vers 27 De angst van de discipelen is echter onterecht. Jezus brengt ze tot rust door te zeggen: 'Ik ben het.' Geen spook of geest dus, maar Jezus zelf. Bedenk hierbij dat er niet staat dat de storm al over is. Midden in het geweld van de storm roept Jezus Zijn discipelen op om Hem te vertrouwen op Zijn woord. 'Ik ben het!' Letterlijk staat er: 'Ik ben.' Een uitdrukking die ook doet denken aan de Naam van God waarmee Hij zich bekende maakte aan Mozes. 'Ik zal zijn, die Ik zijn zal' (Exodus 3:14 en zie ook Jesaja 43: 10 en 13). Hij is er bij! Jezus maakt Zichzelf hier dus bekend als God. Het teken daarvan is Zijn macht over de zee. Dit 'weten' brengt de discipelen tot rust van binnen terwijl de storm nog doorraast.

Vers 28-32 Petrus staat hier vooraan om in geloof tot Jezus te gaan. Daarmee doet Petrus iets dat zelfs geen profeet uit het Oude Testament ooit gedaan heeft. Lopen op het water. Alleen blijkt ook hier dat Petrus dit niet in eigen kracht kan. Petrus die zo moedig Jezus gehoorzaamt, let even later al weer meer op de wind dan op Jezus. Dat lijkt het begin van het

einde voor hem. Nu roept hij weer. Een schreeuw die niet alleen van angst getuigt maar ook van vertrouwen. Jezus kan Hem redden. En Jezus redt hem (zie hierbij ook Psalm 18:16-17 en 144:7). Jezus' vraag is een retorische vraag. Waarom zou je nog twijfelen als Jezus gezegd heeft: 'Hebt goede moed' en: 'kom'?

Vers 32-33 Tenslotte stilt dan ook nog de storm. De discipelen hebben een les geleerd. Niet angst, maar Jezus, is de beste raadgever. En niets of niemand dan Jezus alléén is hun vertrouwen waard. De grond voor dat vertrouwen is wat Jezus over Zichzelf geopenbaard heeft: Hij is Gods Zoon. Dat hebben de discipelen gezien. Dan blijft er niets anders over dan aanbedding. In woorden en daden geven de discipelen uiting aan hun geloof.

Handelingen 2:42-47

Deze verzen geven een korte schets van hoe het er in de eerste gemeente aan toegaat. De gemeente is trouw in leer én leven. Ze onderhouden de dienst aan God in alle aspecten. Ze komen trouw naar de samenkomsten, ze bidden en ze vieren regelmatig het Heilig Avondmaal. Ze hebben oog voor elkaars noden en zijn bereid om te delen. Niet gedwongen, zoals in moderne secten wel gebeurt, maar vrijwillig, uit liefde. En door de wonderen die de Heere door de hand van de apostelen doet, worden ook de ziekte en het verdriet genezen. Zo vormt deze gemeente een beginnende vervulling van de oudtestamentische heilsprofetieën (Jesaja 35). Deze gemeente te Jeruzalem is een voorproefje van het Nieuwe Jeruzalem (Openbaring 21 en 22). In haar wordt het verworven heil van Heere Jezus en het louterende werk van de Heilige Geest zichtbaar. Zo groeit de gemeente onder de zegen van de Heere.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

-

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1.
 - a. *Eigen antwoord.*
 - b. Vroeger zei men: aan zijn praat, daad en gewaad. In ieder geval moet het in zijn leven te horen en te zien zijn dat hij christen is. Als christen ben je verbonden met Christus en ga je leven zoals Hij wil.
 - c. –
2. *Persoonlijk.*
3. Kort gezegd: op wie vertrouwt je? Een gelovige vertrouwt alleen en helemaal op de Heere, een ongelovige vertrouwt op zichzelf. Dan ben je zelf koning.
4. Geloven heeft alles te maken met belijden. Geloven gaat om Jezus Christus erkennen als je Zaligmaker. Ongeloof: zelfs iemand die zo dicht bij Jezus leeft, kan ongelovig blijven. Een waarschuwing voor ons!
5. –
- 6.

- a. Misschien wel allebei? Vol geloof stapt hij uit de boot. Ongelovig ziet hij op de golven. Gelovig roept hij Jezus aan om hulp.
- b. Een kleingelovige.
- c. Dat zijn geloof er wel is, hij is dus een gelovige, maar dat het heel klein is. Hij heeft te klein gedacht van Jezus en Zijn macht.
- d. *Persoonlijk.*

Stelling: Het gaat hier om de volharding van de heiligen. De Heere zorgt er Zelf voor dat elke gelovige zalig wordt. Zie voor meer informatie hierover hoofdstuk 5 van de Dordtse Leerregels.
7.

- a. Hij is de Leidsman en Voleinder van het geloof. Hij heeft volhard, de schande verdragen en Zijn oog gericht gehouden op vreugde die komen zou.
- b. Om de zonde af te leggen en vol te houden in het geloof door te zien op Jezus en wat Hij gedaan heeft.
- c. Daadwerkelijk en steeds breken met de zonden. Dicht bij God te leven, veel met Zijn Woord en Zijn dienst bezig te zijn. Bidden om de hulp van de Heilige Geest. Je afvragen wat Gods wil is en wat de Heere Jezus zou doen in bepaalde situaties.

8.

- a. Ze waren bijeen, hadden alles gemeenschappelijk, verkochten spullen en gaven het geld aan degenen die het nodig hadden, kwamen dagelijks samen in de tempel, volhardden, ze breken het brood (je mag hierbij denken aan samen eten én het vieren van het Avondmaal), ze prijzen God, ze vielen in de gunst bij heel het volk. En God zegenende hen want dagelijks groeide de gemeente.
- b. *Persoonlijk.*
- c. *Persoonlijk.*

9. 1 Petr. 1:3, 5, 7, 9 en 21. 1 Petr. 2:6 en 7. 1 Petr. 5:9. 2 Petr. 1:1 en 5.

Slotopdracht

-

Schets 3 – Verhinderend – nodigend

Markus 10:13-16; Mattheüs 18:1-6; Mattheüs 16:21-23;
Handelingen 3 en 4; 1 Petrus 2:4-5

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.
- Apparatuur om het filmpje ‘Heilige Geest’ te bekijken op www.abcvanhetgeloof.nl.

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Markus 10:13-16
 - ✓ Mattheüs 18:1-6
 - ✓ Mattheüs 16:21-23
 - ✓ Johannes 18:1-11
 - ✓ Handelingen 3 en 4
 - ✓ 1 Petrus 2:1-5
 - ✓ Psalm 118
- Vanuit de belijdenis:
 - ✓ Heidelbergse Catechismus, zondag 20
 - ✓ Heidelbergse Catechismus, zondag 31
 - ✓ Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 21
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 118:11
 - ✓ Psalm 95:4, 5
 - ✓ Psalm 67:2
 - ✓ Psalm 119:7 en 86
 - ✓ Kom tot Mij
 - ✓ Laat mij zijn een instrument
 - ✓ Liefde was het, onuitputt'lijk
 - ✓ Roept uit aan alle stranden
- Gebedspunten:
 - ✓ Dank de Heere voor de verkondigers van het evangelie, ook bij ons.
 - ✓ Vraag de Heilige Geest om Zijn zegen over het Woord, overal waar dat gebracht wordt.
 - ✓ Bid dat we allemaal uitnodigers tot Jezus mogen zijn.

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

3. Hoe verandert Petrus in iemand die anderen niet verhindert maar nodigt tot Jezus?
4. Hoe kun jij voor een ander een uitnodiging tot Jezus zijn?

Alternatieve (start)opdracht

- Begin met het beeld van de steen uit Psalm 118 en 1 Petrus 2. Praat door over wat dit betekent.
- Bekijk het filmpje over het kernwoord 'Heilige Geest' op abcvanhetgeloof.
- Maak een woordweb over 'uitnodiging'. Waar denken de jongeren aan? Betrek ook de Bijbel hierbij: wat lees je in de Bijbel over uitnodigingen?

Achtergrondinformatie

Er komen veel verschillende bijbelgedeelten aan de orde in deze schets. Hieronder tref je een exegetische van enkele belangrijkste gedeeltes aan.

Markus 10:13-16

Hier komen ouders met hun kinderen tot de Heere Jezus. Het Grieks laat zien dat het in ieder geval vaders zijn; ouders is dus een goede vertaling. De ouders willen dat Jezus hun kind aanraakt en voor hen bidt (zie Matth. 19:13). Door Jezus' aanraken werden zieken genezen. Hier zoeken ouders voor hun kwetsbare kinderen bescherming. Van de Heere Jezus verwachten ze het.

De discipelen denken hier echter anders over. Zij vinden deze kinderen maar een lastige afleiding. Hun Meester mag niet door hen gestoord worden. Jezus heeft wel iets anders te doen: het brengen van het Koninkrijk van God.

Vers 14 vertelt dat Jezus het ziet. Hij heeft oog voor Zijn omgeving. Het ergert Hem, Hij is verontwaardigd. De leerlingen willen helpen maar ze begrijpen er niets van. Nu moeten ze juist de kinderen bij hun Meester brengen. Hij omarmt hen en legt zegenend Zijn handen op hen. 'Israëls jeugd krijgt uit Jezus' handen de zegen voor de toekomst.'

In Zijn les aan de discipelen laat de Heere Jezus zien dat Hij de Weg, de Poort naar het Hemelrijk is. Wie tot Hem komt, gaat het Koninkrijk van God binnen. Dit Koninkrijk wordt niet door mensen voorbereid, je kunt het alleen ontvangen. Zoals een kind eenvoudig zijn hand openhoudt en ontvangt. Dit vraagt van de leerlingen (en van ons) om eigen inbreng en eerezucht achter te laten en Jezus te ontvangen. Zijn handen die hier zegenen zullen straks doorboord worden. Zo is Hij de Weg naar het Koninkrijk van God!

Mattheüs 18:1-6

Een heel menselijke vraag wordt door de discipelen gesteld. Ze hebben een verkeerd begrip van wat belangrijk is in Gods Koninkrijk. Ze denken aan menselijke inzet, status en succes. De Heere Jezus bestraft hen niet om deze vraag, maar Hij leert hen een les. Hiervoor neemt Hij een kind als voorbeeld. Een kind kan niks zonder zijn ouders. Het is kwetsbaar maar heeft tegelijk een groot vertrouwen. Moet zo'n kind hen nu iets leren over wie de belangrijkste is?

De Heere Jezus verlegt de vraag: het gaat niet meer om wie de belangrijkste is in het Koninkrijk, het gaat om de vraag of je dat Koninkrijk zult binnengaan. Want dat kan alleen als je wordt zoals dit kind. Dit kind liet zich roepen. Kinderen besturen niet maar worden gestuurd. Zo moeten de discipelen, volwassenen, zich laten sturen. Ze moeten niet meer willen zijn dan kinderen die worden thuisgebracht. Dit vraagt om nederigheid. Als je dit Koninkrijk binnengaat,

als je je vernedert, dan ben je de belangrijkste. Het gaat niet om het regeren van Gods Rijk maar om het binnengaan in dat Rijk.

Voor zulke kinderen zijn de discipelen geroepen. Het gaat niet om hun eigen glorie maar om het binnengaan van mensenkinderen. Daar moeten zij zich op richten. Tegenover dit ontvangen van een kind staat het doen struikelen van een kind. Wie dat doet, is slecht af; hij krijgt te maken met de toorn van God. De heftigheid van deze woorden laat zien hoe groot de liefde van deze goede Herder voor de lammetjes is!

Handelingen 3:1-19

Het wonder dat in Handelingen 3 staat beschreven, gebeurt kort na het Pinksterfeest. De eerste gemeente valt op door trouw te blijven aan de leer van de apostelen en door de onderlinge liefde. In deze tijd staat zij ook goed bekend bij het volk. Dagelijks komen er door Gods genade nieuwe mensen bij.

Vers 1-2 De eerste christenen zijn 'dagelijks in de tempel' (Handelingen 2:46). Petrus en Johannes ook; ze zijn er dus niet toevallig eens een keer. Dat ze er zijn op het tijdstip van het gebed geeft meteen aan wat ze er doen: bidden. Er zijn iedere dag drie gebedstijden: 's morgens om 9:00 uur, 's middags om 15:00 uur (dat is 'de negende ure' zoals het hier genoemd wordt), en de derde bij het vallen van de avond.

Bij de poort van de tempel treffen ze een kreupele man aan. Hij is van kinds af aan kreupel en volgens Handelingen 4:22 is dat inmiddels al meer dan veertig jaar. Bij welke poort de man precies zit, is niet helemaal zeker. Maar de naam doet vermoeden dat het één van de mooiste poorten is. Het contrast met deze bedelaar is daarom des te groter. Overigens mochten er in Israël volgens Deuteronomium 15:4 helemaal geen bedelaars in Israël zijn. Een bedelaar zou de indruk wekken dat Gods zegen voor Zijn volk niet voldoende is.

De poort is natuurlijk praktisch gezien een handige plek om als bedelaar te gaan zitten, omdat daar de meeste mensen voorbij komen. De man zit er dagelijks en de apostelen gaan dagelijks naar de tempel. Petrus en Johannes zullen deze man dus ook al eerder gezien moeten hebben.

Vers 3-7 Of Petrus en Johannes door de bedelaar herkend worden als discipelen/apostelen van Jezus, is niet te zeggen. Hij vraagt van hen een aalmoes, wat geld of iets om van te leven. Petrus blijkt de leiding te hebben binnen de kring van de apostelen, want hij neemt het woord. De kreupele man krijgt veel meer dan hij hoopte. Geen zilver of goud, maar volkomen genezing. God laat hier zien dat Zijn zegen inderdaad ruim voldoende is. Zijn zegen komt door de Heere Jezus tot mensen. De Naam van Jezus verwijst naar Jezus' autoriteit en gezag. De kreupele moet wel eerst kijken naar Petrus en Johannes, maar zij genezen hem niet. Het gebeurt 'door Christus' bevel en kracht, of vertrouwend op de beloften en kracht van Christus' (kanttekeningen bij vers 6).

Vers 8-11 De allereerste reactie van de genezen man is er één van uitzinnige blijdschap. Hij springt op, hij kan dat en doet dat uit pure vreugde (zie hierbij Jesaja 35:6). Let er op dat hij nu ook met de apostelen meegaat de tempel in. Hij dankt en looft God. Hij heeft dus ook vanaf het begin door, dat hij dit wonder niet aan de discipelen, maar aan God te danken heeft. Tot de mensen die ook in de tempel zijn, begint het langzaam maar zeker door te dringen dat

hier iets bijzonders is gebeurd. De man wordt herkend als de bedelaar die altijd bij de poort zat. En nu loopt hij hier rond te springen en voor God te dansen. Wat is dit? Wat hebben de apostelen hier mee te maken? Het volk raakt 'verbaasd'. Dat is meer dan wat dit woord tegenwoordig bij ons betekent. Het gaat hier om ontzetting, verbijstering, ze zijn volledig van slag. Er ontstaat een soort volksoploop rondom Petrus en Johannes en de genezen man. Dat gebeurt in de zuilengang van Salomo. In dat deel komen mensen vaker bij elkaar om met elkaar te spreken of naar iemand te luisteren (zie bijvoorbeeld ook Johannes 10:23).

Vers 12-16 Petrus ziet deze dingen als een door God gegeven kans om te getuigen van de Heere Jezus en Zijn werk. Hij reageert allereerst op een manier, waarmee hij probeert alle aandacht van zichzelf en Johannes af te brengen. Laten de mensen vooral niet denken dat dit wonder gebeurd is doordat zij zoveel kracht zouden bezitten of zo vroom zouden zijn. Petrus verwijst meteen door. Dat doet hij in een preek, die boordevol verwijzingen zit naar het Oude Testament en naar wat er gebeurd is met de Heere Jezus.

Over het wonder:

De kreupele is genezen door de kracht van de Heere Jezus. En let er op, dat zowel de kracht voor deze genezing als de kracht om te geloven allebei bij de Heere Jezus vandaan komen. Alles is uit Hem.

Vers 17-19 Petrus' preek is scherp over de zonde en ruim over de genade. Allereerst wijst hij op de onwetendheid van hen, die Jezus gemarteld en gedood hebben. Dit zegt hij om hen te troosten met de hoop van de vergeving, also zij niet tegen de Heilige Geest gezondigd hadden (kanttekeningen met verwijzing naar Lukas 23:34; Johannes 16:3; 1 Korinthe 2:8; 1 Timotheüs 1:13). Het wonderlijke is dat God door deze zonde van onwetendheid heen Zijn Raad heeft vervuld.

Daaruit volgt dan wel een dringende oproep om nú tot bekering te komen. Om berouw te tonen door een veranderd leven. Nu is het daarvoor de tijd. 'De tijden van de verkoeling' wijst op de genadetijd. Gods toorn wordt ingehouden. Er is behoud voor iedere zondaar die tot Jezus vlucht. Dat geldt totdat ... Jezus terugkomt. Daarom geldt nu: 'Zo gij Zijn stem dan heden hoort, geloof Zijn heil- en troostrijk woord. Verhardt u niet, maar laat u leiden' (Psalm 95:4, berijmd).

Vers 20-26

In deze verzen gaat het over de komst en wederkomst van Jezus Christus. De eeuwen door hebben de profeten van Hem gesproken. Eerst werd de Messias alleen tot Israël gezonden, maar zoals al aan Abraham beloofd was zullen alle geslachten van de aarde in deze zegen delen.

Handelingen 4:1-22

Intro Na de genezing van een kreupele en een daarop volgende vlamme preek van Petrus komen de leiders van het Joodse volk in actie tegen de discipelen. Hier gaat de profetie van de Heere Jezus in vervulling: 'Gedenkt het woord dat Ik u gezegd heb: 'Een dienstknecht is niet meerder dan zijn heer. Indien zij Mij vervolgd hebben, zij zullen ook u vervolgen. Indien zij Mijn woord bewaard hebben, zij zullen ook het uwe bewaren (Johannes 15:20)'.

I. De arrestatie (vers 1 – 12)

Vers 1-4 De apostelen worden gearresteerd door de priesters, met een hoofdman – door de Romeinen aangesteld om met behulp van een aantal Levieten de algemene orde rondom de tempel te bewaken – en Sadduceeën. Sadduceeën loochenden onder andere de opstanding; daarom ergeren zij zich aan de prediking van Jezus' opstanding.

Vanwege die prediking worden Petrus en Johannes gevangen gezet. De rechtszaak zal de volgende dag plaatsvinden. Daarmee lijkt de zaak stil te liggen. Toch is dat niet waar. Er blijken al veel mensen tot het geloof gekomen te zijn dat Jezus de Messias, de door God gezonden Zaligmaker is. De vijftienduizend betekent: óf het totaal aantal leden van de gemeente óf het is het aantal uit Handelingen 2:41 met een aanvulling. In ieder geval een flinke groep.

Vers 5-7 Gelet op de deelnemers aan het proces is duidelijk dat deze kwestie hoog wordt opgevat. Sommigen zijn naar Jeruzalem geroepen en vanuit allerlei groepen en geleidingen zijn er mensen bij. Dé vraag aan Petrus en Johannes is hoe ze in staat zijn geweest de kreupele te genezen.

Vers 8-12 Het eerste dat over Petrus gezegd wordt, is dat hij vervuld is met de Heilige Geest. De man, die kortgeleden zijn Meester verloochende, getuigt nu in alle vrijmoedigheid (vergelijk zondag 12 van de Heidelbergse Catechismus).

Allereerst spreekt Petrus zijn verbazing uit over de aanleiding tot deze rechtszaak: de aanklacht is de weldaad van de genezing van een kreupele man.

Daarop houdt Petrus een preek waarin hij ingaat op die genezing. Samengevat: de kreupele man is genezen door de kracht en autoriteit van Jezus. Die is door de Joodse leiders gekruisigd, maar door God opgewekt. Daarmee werd in Hem Psalm 118 vervuld. Jezus is de Messias, de enige Zaligmaker. Redding is er alleen door Hem, omdat Hij door God is aangesteld als Zaligmaker (zie Lukas 20:17).

II. God meer gehoorzaam zijn dan mensen (vers 13 – 22)

Vers 13-16 Met zijn vrijmoedigheid, welsprekendheid en wijsheid brengt Petrus de leiders in verwarring ('slecht' betekent hier: zonder opleiding). De enige van wie ze het geleerd kunnen hebben, moet dan wel Jezus zijn, met Wie ze omgingen. Daar komt nog bij, dat de genezen man als levend bewijs van Gods kracht naast deze mannen staat.

Maar terwijl de hoorders de waarheid niet kunnen ontkennen, weigeren ze te geloven in de naam van Jezus. Ze sturen de apostelen naar buiten en overleggen hoe ze hier vanaf kunnen komen.

Vers 17-19 De grootste angst blijkt te zijn, dat het geloof in de Heere Jezus zich nog meer zal uitbreiden. Besloten wordt om Petrus en Johannes vrij te laten, op voorwaarde dat ze niet meer zullen spreken over de Heere Jezus. Doen ze dat wel, dan zullen er harde maatregelen volgen.

Vers 20-22 Petrus en Johannes preken meteen door. Heel persoonlijk stellen ze hun beschuldigers 'voor Gods aangezicht'. Deze mensen, die blijik geven inzicht in de waarheid te hebben, moeten zelf maar zeggen wie je meer moet gehoorzamen: God of mensen? Er volgt

geen antwoord, alleen een bedreiging. Het antwoord van de apostelen is wel helder: 'We kunnen niet laten te spreken hetgeen wij gezien en gehoord hebben.'

De verharding bij de leiders is vérgaand. Ze maakten het mee: de preken van de apostelen, de genezing van de kreupele man en ze zien en horen dat het volk God looft. Maar ze vrezen de mensen en niet God.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Sleutel: dit symbool hoort bij de zgn. sleutelmacht die Petrus ontvangen heeft. Zie Matth. 16:29 en zondag 31 van de Catechismus.

Haan: de verloochening.

Omgekeerd kruis: zo zou Petrus volgens de overlevering gekruisigd zijn; hij wilde niet op dezelfde manier als zijn Meester sterven, die eer vond hij te groot.

Schip: verschillende geschiedenissen spelen zich af op het meer van Galilea, in een dergelijk bootje.

Vis: Petrus is visser en wordt door Jezus tot visser van mensen gemaakt. Ook zijn er verschillende wonderen beschreven die te maken hebben met vissen.

Kerk: De Sint Pieter zou gebouwd zijn op het graf van Petrus. In de Roomse Kerk is Petrus de eerste Paus, alle volgende Pausen volgen hem op.

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1. -
2.
 - a. Door het gebed kun je iedereen bij de Heere Jezus brengen. Het gebed is een machtig wapen!
3. Door verkeerd te spreken over God en Zijn dienst of door met ons leven een verkeerd voorbeeld te geven. Ook door het verkeerd uitleggen van bijbelteksten kun je een blokkade opwerpen.
4. Wij geloven dat Jezus Christus onze eeuwige Hogepriester is, zoals Melchizédek. Dit heeft God met een eed bevestigd. Hij heeft Zichzelf in onze plaats voor de rechterstoel van Zijn Vader geplaatst, om door een volledige betaling Zijn toorn te stillen. Om onze zonden te reinigen heeft Hij Zichzelf opgeofferd aan het kruis en heeft Hij Zijn kostbaar bloed vergoten.
5.
 - a. De Heere Jezus moest deze weg gaan omdat anders niemand gered kan worden.
 - b. *Persoonlijk*.
 - c. Door Zijn Woord en Geest wil de Heere je daarin de weg wijzen. Bid om Zijn hulp, zegen en wijsheid.
6.
 - a. Omdat ook Petrus een zondaar was die genade nodig had.
 - b. *Persoonlijk*.

7. – *Je kunt er ook voor kiezen de uitkomst van deze opdracht aan het eind van de avond (als slotopdracht) te bespreken.*
8.
 - a. Je levend maken.
 - b. Dagelijkse bekering. Elke dag opnieuw heb je vergeving van zonden en reiniging van je leven nodig.
 - c. –
9. De Steen is door mensen verworpen. De Steen is kostbaar in Gods oog. Wie komt tot deze Steen – de Heere Jezus – zal ook zelf gebruikt worden als steen in Gods huis. Je wordt dan priester die zijn leven offert in dienst van God. Door de Heere Jezus ben je zo aangenaam in Gods oog.

Slotopdracht

-

Schets 4 – Overmoedig – nederig

Markus 14:27-31; Johannes 21:1-19; 1 Petrus 5:5-9

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.
- Vellen papier voor de schuifdiscussie.

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Markus 14:27-31
 - ✓ Johannes 21:1-19
 - ✓ 1 Petrus 5:5-9
- Vanuit de belijdenis:
 - ✓ Heidelbergse Catechismus, zondag 33
 - ✓ Dordtse Leerregels 1, artikel 3
 - ✓ Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 31
- Gebedspunten:
 - ✓ Dank God voor Zijn genade en liefde die Hij ons in Christus betoont.
 - ✓ Bid om een hart vol vuur en liefde voor de Heere.
 - ✓ Vraag om vergeving voor onze overmoed, het groot denken van onszelf.
 - ✓ Bid of de Heere nieuwe werkers in Zijn dienst wil roepen.
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 134
 - ✓ Psalm 18:9, 10 en 14
 - ✓ Psalm 75:4 en 6
 - ✓ 'k Stel mijn vertrouwen
 - ✓ Heer' ik kom tot U
 - ✓ Create in me
 - ✓ Neem mijn leven, laat het Heer'

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

5. Wat zie je in het leven van Petrus terug van moed, overmoed en nederigheid?
6. Welke plaats mogen moed en nederigheid in ons leven innemen?

Alternatieve (start)opdracht

- Begin met de stellingen, bespreek ze met de schuifdiscussie.
- Bespreek de tweede kernvraag in groepjes.

Achtergrondinformatie

Er komen veel verschillende bijbelgedeelten aan de orde in deze schets. Hieronder tref je een exegetische van enkele belangrijkste gedeeltes aan.

Markus 14:27-31

Onderweg naar de Olijfberg voorzegt Jezus Zijn discipelen dat ze Hem deze nacht in de steek zullen laten. Hij maakt vervolgens duidelijk dat Hij de Herder is waarvan Zacharia 13:7 spreekt (vergelijk Johannes 10:11). De Herder zal dodelijk geslagen worden en de discipelen zullen als schapen zijn die verstrooid worden. Hun vlucht deze nacht zal echter niet het einde zijn. De goede Herder zal Zijn schapen weer opzoeken. Hoewel Petrus meent dat hij Jezus nooit zal verlaten, zegt de Heere dat juist Petrus de grootste val zal maken. Bij de Joden begint de volgende dag 's avonds om 18.00 uur. De eerste haan begint rond 3.00 uur te kraaien. Binnen negen uren zal Petrus ontkennen dat hij bij Jezus hoort. Petrus reageert verontwaardigd op de woorden van Jezus. Hij ziet, net als de andere discipelen, niet in hoe zwak hij in zichzelf is. Om dat te zien is het ontdekkende werk van de Heilige Geest nodig. Als de Heere ons niet staande houdt, kan niemand staande blijven (zie ook Mattheüs 6:13).

Johannes 21:1-19

Vers 1-2 Jezus openbaart Zich 'wederom'. Na Zijn verschijning aan de discipelen zónder Thomas (Johannes 20:20-23) en mét Thomas (Johannes 20:24-29) is dit de derde verschijning aan de discipelen. Daaruit blijkt enerzijds dat het opstandingsgeloof en de geloofskennis van de discipelen gebrekkig waren, het was blijkbaar nodig dat Jezus opnieuw aan hen verscheen. Anderzijds schittert hier ook Jezus' trouwe zorg voor Zijn discipelen.

De Zee van Tiberias is het meer van Galilea. Dat de discipelen niet meer in Jeruzalem, maar in Galilea zijn, is te verklaren uit het feit dat de Heere Jezus hun bij monde van de vrouwen opdracht had gegeven om naar Galilea te gaan, waar ze Hem zouden zien (Mattheüs 28:10). Er wordt melding gemaakt van zeven discipelen. Waar de overige vier waren, weten we niet. Met de zonen van Zebedeüs worden Johannes en Jakobus bedoeld.

Vers 3-6 Dat Petrus gaat vissen en de anderen met hem meegaan, hoeft niet per se een teken van moedeloosheid en dus iets verkeerd te zijn. Het biddend verwachten van Jezus kan samengaan met het verrichten van dagelijks werk. Het mooie van deze verschijning is juist dat de Heere Jezus wil verschijnen in de weerbarstige werkelijkheid van het dagelijks leven. Dat zij in die nacht niets vingen was niet ongewoon en kwam wel eens vaker voor. Misschien heeft het de discipelen wél herinnerd aan die andere nacht dat ze met elkaar visten en ook niets vingen (Lukas 5:1-11). Intussen gebruikt Jezus deze moeite ook als een voorbereiding op Zijn verschijning. Zo kan de Heere vandaag nog moeite en tegenslag gebruiken om mensen stil te zetten en hen tot Hem te brengen, al zien wij dat vaak pas achteraf en mogen we dat nooit voor een ander invullen.

Misschien herkenden de discipelen Jezus niet door de morgenschemering en de nevel, maar waarschijnlijker is, dat hun ogen zo werden gehouden dat ze Hem niet herkenden (vergelijk Lukas 24:16). Jezus doet Zich voor als iemand die wat vis van hen wil kopen. Toespijs betekent wat vis om bij het brood te eten. Tegelijk blijkt uit Zijn aanspraak kinderkens ook al een zekere vertrouwelijkheid.

De Heere Jezus treedt op met koninklijke heerschappij. Hij geeft niet alleen opdracht om het net aan de andere kant uit te werpen (het hoeft niet per se zo te zijn, dat de kans op vis dan kleiner is), maar verzekert hen ook, dat ze dan zullen vinden. Dit is een herinnering aan de gebeurtenis uit Lukas 5:4.

Vers 7-8 Met de discipel welken Jezus liefhad wordt, zo weten we bijna zeker, Johannes bedoeld. Hij ziet als eerste dat de Vreemdeling Jezus is. Misschien heeft hij Jezus herkend in het wonder van de visvangst op zich. Mogelijk heeft hij zich ook de eerdere wonderlijke visvangst uit Lukas 5 herinnerd. Ten diepste is het de Heilige Geest, Die Johannes de ogen opent voor de opgestane Heere.

Petrus droeg waarschijnlijk alleen een 'opperkleed', hier een soort visserspak. Dat trekt hij wat op (omgorden) om ongehinderd naar de oever te kunnen zwemmen. Let op het verschil tussen de discipelen: Johannes ziet en herkent Jezus eerder, Petrus is vuriger en voegt de daad bij het woord. Het scheepje is op dat moment ongeveer 90-100 meter van de oever.

Vers 9-14 De discipelen zien een kolenvuur met vis en brood. Jezus heeft de vis die ze gevangen hebben dus eigenlijk niet nodig. Toch wil Hij wel dat ze die halen. De opbrengst van de visvangst is zo groot, dat de discipelen de grote vissen geteld hebben; iets dat niet gebruikelijk is. Het ging om honderd drieënvijftig vissen. Dit getal heeft waarschijnlijk geen symbolische betekenis.

Met het wonder van de visvangst heeft Jezus Zijn discipelen onderwijs willen geven. Het herinnert namelijk aan de eerdere wonderbare visvangst, waarbij Jezus tegen Petrus zei: 'van nu aan zult gij mensen vangen' (Lukas 5:10). Zonder Jezus vangen ze niets, geen vissen en straks ook geen mensen. Maar als Hij bevel geeft om het net uit te werpen, is er een grote vangst. Dat is een bemoediging voor straks.

Het Griekse woord voor middagmaal kan ook vertaald worden met morgenmaal. Dat is waarschijnlijker na een nacht vissen. Met de maaltijd wil Jezus allereerst het geloof van de discipelen versterken, want door met hen te eten laat Hij zien dat Hij écht lichamenlijk is opgestaan. Daarnaast wil Hij hun lichaam versterken met brood en vis. Zo wil de Heere Zijn kinderen nog steeds verzorgen met 'alle geestelijke en lichamenlijke nooddruff'.

Vers 15-17 Pas na de maaltijd, als de discipelen weer op krachten gekomen zijn, stelt Jezus drie keer aan Petrus (let op de aanspraak: Simon!) de vraag of hij Hem meer liefheeft dan de andere discipelen. In het Grieks worden in de vragen en antwoorden twee verschillende woorden voor liefhebben gebruikt. Waarschijnlijk moet men hier niets achter zoeken; Johannes gebruikt deze woorden namelijk elders in zijn evangelie ook ombekommerd door elkaar. Wél wil ermee gezegd zijn, dat Jezus vraagt of Petrus Hem in alle opzichten liefheeft.

Iets vergelijkbaars geldt voor de drie opdrachten die Petrus krijgt. Het zijn verschillende aanduidingen voor de ene taak die Petrus krijgt: zorgdragen voor de kudde van de Heere, de gemeente.

De nadruk valt wel op het feit dat de Heere Jezus drie keer een vraag stelt, dat Petrus die vraag drie keer beantwoordt en dat hij ook drie keer een opdracht krijgt. Petrus had de Heere Jezus ook drie keer verloochend! Hier wordt hij in zijn ambt hersteld. Dat laat zien dat de Heere ook vandaag nog in de weg van berouw en belijdenis van onze schuld (Lukas 22:62) onze zonden wil vergeven.

Vers 18-19 Nu Petrus in het ambt is hersteld, wijst Jezus ook op de consequenties die dat voor hem zal hebben. Petrus was de vrijbouter. Als visser kon hij gaan en staan waar hij wilde. Dat zal nu anders worden. Petrus zal gevangen worden, zijn vrijheid verliezen omwille van de Heere Jezus. Er is zelfs goede reden om aan te nemen dat 'uitstrekken' en 'gorden' taal is die

op een kruisiging duidt. Zo wordt door Jezus zelfs de wijze waarop Petrus de martelaarsdood zal sterven voorspeld.

Het was de angst voor het lijden dat Petrus tot de verloochening van zijn Meester bracht. Die verloochening is nu rechtgezet. Maar er zal voor Petrus nieuw lijden komen. Jezus waarschuwt Petrus: 'besef je dat?' Petrus beseft het. Heel duidelijk lezen we dat in zijn brieven (2 Petrus 1:14). De christelijke overlevering vertelt hoe Petrus is gestorven. Hij is gekruisigd in Rome. Op eigen verzoek ondersteboven, want hij was het niet waard op net zoals de Heiland rechtop gekruisigd te worden. Dappere Petrus? Nee, Petrus is in zichzelf de Petrus van de verloochening. Maar de grote genade van de Heere Jezus komt hier openbaar, waardoor hij 'God verheerlijken zou'.

1 Petrus 5:5-9

Hier worden speciaal de jongeren aangesproken. Jongere leden van de gemeente, die misschien meer dan ouderen eigenwijs willen zijn en geneigd zijn zich te keren tegen de bestaande, ambtelijke dienst. Daarom zegt Petrus dat zij de ouderen onderdanig moeten zijn. Hij gebruikt een spreuk om dit te onderstrepen, Spreuken 3:34. God keert Zich tegen de hoogmoedigen, maar de nederigen geeft Hij genade. Nederigheid moet als een jas omgedaan worden, het vraagt om activiteit. Juist degene die zich vernedert, wil God verhogen. Zich vernederen wil zeggen: zich aan God en Zijn wil onderwerpen. Gods krachtige hand doet denken aan de uittocht en andere machtige daden uit het Oude Testament. Het verhogen vindt plaats op Gods tijd!

Een andere activiteit waartoe Petrus zijn lezers aanspoort is het werpen van alle zorgen op de Heere. Daar zit een krachtige actie achter. Wie bezorgd is, wil de Heere niet vertrouwen. Terwijl Hij nu juist Degene is Die voor ons zorgen wil. Daarom: werp je zorgen op Hem!

Er is een vijand, de duivel, en daarom moet een christen altijd alert zijn. Nuchter, niet beneveld door andere zaken. Waakzaam, beducht op aanvallen. De duivel is als een leeuw die brullend zoekt wie hij kan verslinden. Een angstaanjagend beeld, een realistisch beeld ook, maar tegelijk hoeft de christen niet echt bang te zijn voor deze vijand. Wel op z'n hoede, maar wie waakt, zal door het geloof staande blijven. Alleen zo kun je weerstand bieden – vast in het geloof. En dan deel je dit lijden met broeders en zusters van de kerk van alle tijden. Het is zoals de Heere Jezus heeft voorspeld: 'In de wereld zul je verdrukking lijden, maar heb goede moed: Ik heb de wereld overwonnen!'

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

-

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1.

- a. *Persoonlijk.*
- b. Het vervolg van de geschiedenis doe je denken dat Petrus er weinig of niets van begrepen heeft. Als zijn antwoord van vers 31 klinkt, lijkt hij de waarschuwing van Jezus nauwelijks gehoord te hebben.

2.
 - a. *Persoonlijk.*
 - b. *Persoonlijk.*
 - c. Met God kun en mag je in geloof moedig zijn. Overmoed lijkt meer uit onszelf te komen. Je vertrouwt teveel op je eigen kunnen. Bij Petrus zie je dat hij niet naar de Heere Jezus luistert en dan overmoedig wordt. Dicht bij de Heere en Zijn Woord leven kan je bewaren voor overmoed.
3.
 - a. Het is zijn gedrevenheid en enthousiasme dat hij direct uit de boot stapt en naar Jezus toe gaat.
 - b. De Heere heeft niks van ons nodig, ook onszelf niet, maar Hij wil ons wel gebruiken. Ook dat is genade.
4. Robert heeft gelijk. De bekering is inderdaad helemaal Gods werk. De Heere verandert ons hart, ons denken en onze wil, zodat we gaan willen wat Hij wil.
Lisanne heeft ook gelijk. De Heere vernieuwt ons hart en leven, maar Hij schakelt onze persoon daarbij niet uit. Hij wil ons juist helemaal in dienst nemen. En dat betekent dat alles wat we hebben, geheiligd moet worden en gebruikt mag worden in Zijn dienst.
5.
 - a. Beschaamd, zondig, onwaardig.
 - b. *Persoonlijk.*
 - c. God neemt Petrus opnieuw in dienst. Er is bij de Heere altijd een nieuw begin mogelijk. Hij wil dat we onze zonden belijden, dan schenkt Hij vergeving en een nieuw leven.
6. Zie de achtergrondinformatie hierboven.
7. *Persoonlijk.*
8. –
9.
 - Het zou toch mooi zijn als dit zo was. De Heere is het waard! Maar helaas is er ook na onze bekering nog zoveel zonde in ons leven. Zo vaak staat er iets tussen de Heere en ons. Zo vaak mis ik dat vuur en de liefde tot God.
 - Geloof maakt inderdaad moedig. Waar ik zwak ben, ben ik machtig in Jezus Christus. Hij is het die moed geeft. Als je je oog gericht houdt op de Heere, zie je niet op de omstandigheden en hoef je niet bang te zijn. Maar ook hier is de praktijk vaak weerbarstig...
 - De naaste liefhebben als jezelf betekent inderdaad dat je de minste moet willen zijn. de andere kant is dat je ook niet over je heen hoeft te laten lopen. Op een goede manier mag je ook voor jezelf een plekje creëren. Maar over het algemeen zijn wij daar heel wat beter in dan in het nederig die ander voor laten gaan...
 - Dat is waar. Kijk maar naar Paulus. Hij moest eerst van zijn paard af om (letterlijk en figuurlijk) klein te worden voor de Heere.

Slotopdracht

-

Schets 5 – Slapend – wakend

Lukas 9:28-36; Handelingen 12:1-19; 1 Petrus 5:8-9

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.
- Apparatuur om het filmpje van het kernwoord 'wederkomst' te bekijken op www.abcvanhetgeloof.nl.
- Als je een vlog maakt (slotopdracht), zorg dan voor het extra materiaal dat je nodig hebt.

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Lukas 9:28-36
 - ✓ Handelingen 12:1-19
 - ✓ 1 Petrus 5:8-9
 - ✓ Romeinen 3:21-32
- Vanuit de belijdenis:
 - ✓ Heidelbergse Catechismus, vraag 127
 - ✓ Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 37
 - ✓ Heidelbergse Catechismus, vraag 52
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 3:3
 - ✓ Psalm 4:4
 - ✓ Psalm 5:2 en 3
 - ✓ Gebed des Heeren: 1, 2 en 7
 - ✓ Vader, ik aanbid U
 - ✓ Spoedig zal komen
 - ✓ 't Is middernacht
 - ✓ Vaste rots van mijn behoud
- Gebedspunten:
 - ✓ Dank voor de rust van de slaap en bid voor hen die lijden aan slapeloosheid.
 - ✓ Bid om waakzaam te zijn, met het oog op Jezus' wederkomst.

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

7. Wat kunnen we leren van de slapende Petrus?
8. Wat betekent het om waakzaam te leven?

Alternatieve (start)opdracht

- Schrijf het woord 'slapen' op een bord / vel papier en laat de jongeren zoveel mogelijk bijbelse geschiedenissen opschrijven die daarmee te maken hebben.
- Houd een gesprekje over de volgende vragen:
 - Wat is het verschil tussen slapen en waken?
 - Kan slapen ook verkeerd zijn?
 - Kun je ook teveel waken, té waakzaam zijn?
 - Wat weet je uit de Bijbel over waakzaam moeten zijn en mogen slapen?

Achtergrondinformatie

Er komen veel verschillende bijbelgedeelten aan de orde in deze schets. Hieronder tref je een exegetische van enkele belangrijkste gedeeltes aan.

Mattheüs 17:1-8

We komen dezelfde geschiedenis eveneens tegen in Markus 9:2-13 en **Lukas 9:28-36**.

Zes dagen nadat Petrus Jezus als de Christus beleden heeft en Jezus voor het eerst Zijn lijden heeft aangekondigd, neemt Hij Petrus, Johannes en Jakobus, Zijn drie meest intieme discipelen, mee een berg op. Al vaker mochten deze leerlingen met de Heere Jezus mee, terwijl de andere discipelen achterbleven. Zij waren getuigen van de opwekking uit de dood van het dochtertje van Jaiirus en in Gethsémané vinden we ook deze drie discipelen het dichtst bij Jezus. Bij de berg moeten we denken aan de berg Thabor. Daar ondergaat Jezus als het ware een gedaanteverwisseling. Een hemels licht straalt van Hem uit. Zijn gestalte wordt niet veranderd, maar Zijn menselijk aangezicht begint te stralen als de zon en Zijn klederen worden wit als het licht, dat wil zeggen glinsterend van bovenaardse glans. Markus spreekt van een heldere witheid, zoals geen bleker op aarde die kan bewerken. De verheerlijking zal vermoedelijk wel in het donker van de avond of nacht hebben plaatsgevonden. Al moeten we bedenken dat de glans en het licht van de hemelse glorie sterker is dan het licht van de zon. Direct daarna zien de drie discipelen de gestalten van Mozes en Elia. Zij komen met Jezus spreken over Zijn lijden en sterven, dat plaats zal vinden in Jeruzalem. Mozes en Elia vertegenwoordigen de hele oudtestamentische openbaring, n.l. de wet en de profeten. Mozes heeft in de Naam van God Zijn geboden en inzettingen verkondigd. Elia heeft er als profeet voor geijverd. Beiden hebben zij om Christus geroepen. En nu Christus de Schriften van wet en profeten gaat vervullen, nu Hij staat voor de laatste grote worsteling om Gods raad te vervullen, komen zij Christus bemoedigen. De drie discipelen zijn diep onder de indruk gekomen, al kunnen ze alles niet begrijpen. Maar de heerlijkheid boeit hen en daarom willen zij het zo houden. Daarom wil Simon Petrus tabernakelen, tenten, maken voor een goed onderkomen voor zijn Meester en voor Mozes en Elia. Hij beseft niet - evenmin als de anderen - dat er aan de ingang in de heerlijkheid nog heel wat moet vooraf gaan. Na de opmerking van Petrus volgt het hoogtepunt van deze verheerlijking. Er komt een wolk die Christus en Elia en Mozes overdekt. De wolk is een teken van Gods tegenwoordigheid, vgl. de wolkkolom gedurende de woestijnreis van het volk Israël. De drie discipelen zijn vol ontzag als zij dit alles zien. Mozes en Elia keren terug naar de hemel. Maar uit de wolk komt een stem naar de discipelen toe, die uitspreekt het welbehagen dat de Vader in de Zoon heeft, de innige verbondenheid van de Vader met de Zoon. Daarom de oproep: 'hoort Hem.' Zij moeten Hem

met Zijn boodschap aanvaardden. Hij is de Messias, Die het werk der verzoening gaat bewerken. Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven, zonder wie niemand tot God komen kan.

Let op het verband van deze geschiedenis. Hieraan vooraf gaat de belijdenis van Petrus dat Jezus de Christus, de Zoon van de levende God is, de Messias. Daarna spreekt Jezus voor het eerst over Zijn lijden en sterven. Dan volgt deze geschiedenis. Hier ontvangt Christus a.h.w. een voorteken van Zijn heerlijkheid. Christus wordt door Zijn Vader bemoedigd en gesterkt voor Zijn lijdensgang. Maar ook voor de discipelen heeft deze verheerlijking betekenis. Ze zullen Hem straks moeten volgen in Zijn lijdensgang. Laten zij dan toch niet vergeten wie Hij is. Laten ze dan toch weten: Hij gaat door lijden tot heerlijkheid. En als wij het moeilijk hebben en beproefd worden mogen we uit deze verheerlijking troost putten en om de heerlijkheid, die alle gelovigen is voorgesteld, het kruis verdragen en de schande verachten. In de opmerking van Petrus om tabernakelen te bouwen en de toestand zo te houden, horen we een stuk verzet tegen het lijden van Christus. Maar Petrus moet leren dat de heerlijkheid van God in Christus wordt gevonden in de schande van het kruis. De opmerking van Petrus is ons echter niet vreemd. De weg van lijden en sterven ligt ons ook niet. Ook wij willen ons leven behouden zonder het te verliezen. Wat een bemoediging ligt er voor Jezus in dat wat God hier van Hem zegt. Als Hij straks, op de lijdensweg, door de diepste duisternis heengaat, mag Hij weten, als houvast en troost, dat Hij de geliefde Zoon is. Wat er ook met Hem gebeurt, ze moeten goed weten wie Hij is en blijft. Daarom moeten ze ook goed letten op Zijn woorden.

Handelingen 12:1-19

Vers 1 'Omtrent dezelfde tijd', dus ongeveer tegelijk met de profetie van A'gabius en de uitbreiding van het evangelie naar Antiochië. Terwijl de handen van Bárnabas en Saulus in het voorgaande vers tot zegen worden gebruikt, doet Herodes heel andere dingen met zijn handen. Deze Herodes is Herodes Agrippa I, de kleinzoon van de kindermoordenaar van Bethlehem en de neef van de Herodes onder wie Jezus geleden heeft. Deze Herodes regeert over een groot gebied dat onder andere Judea en Samaria omvatte. In tegenstelling tot zijn voorgangers is hij geïnteresseerd in goede relaties met de Joden. Tegenover de Joodse leiders stelt hij zich dan ook buitengewoon vriendelijk op. Zijn aanval op de christelijke gemeente moet dan ook verklaard worden uit de drang om de gunst van de Joden te winnen. We lezen niet precies wat Herodes met de vervolgte christenen uit vers 1 doet, maar het verdere verloop van de geschiedenis geeft wel een richting aan: gevangenschap en dood.

Vers 2 Een belangrijk leider wordt met name genoemd: Jakobus, de zoon van Zebedeüs en broer van Johannes. Deze Jakobus was één van de drie vertrouwelingen van Jezus, die samen met Petrus en Johannes vaak door Jezus apart werd genomen. Hij is de eerste apostel die sterft. Onthoofding kwam onder de Joden weinig voor. Het was een onterende straf.

Vers 3-4 De Joden bevalt deze gang van zaken wel. Voor Herodes is dit een belangrijke reden om door te gaan. Nu hij Jakobus heeft gedood, heeft de christelijke gemeente van Jeruzalem slechts één leider die nog meer op de voorgrond treedt: Petrus. Vanwege het Joodse Paasfeest zijn er veel Joden in Jeruzalem. Voor Herodes een uitgelezen moment om

te laten zien hoe gunstig hij de Joden gezind is. Dit feest heeft voor Herodes ook een nadeel: wanneer hij Petrus meteen doodt, ontwijdt hij het feest. Daarmee jaagt hij de Joodse leiders tegen zichzelf in het harnas en daar is hij niet bij gebaat. Daarom zet hij Petrus eerst gevangen. Na het feest wil hij hem voorbrengen voor het volk, zodat iedereen kan zien: Herodes is de vriend van de Joden. De wacht bestaat uit viermaal vier man. We moeten denken aan een roulatiesysteem, waarbij elke drie uur vier anderen de wacht overnemen. Van deze vier mannen worden er twee aan Petrus vastgeketend. De andere twee nemen de eerste en tweede wacht waar (vers 10). Zestien soldaten worden ingezet om deze ene man te bewaken. Misschien heeft Herodes geweten van de eerdere ontsnapping van de apostelen (Handelingen 5:19). Maar de koning zal ontdekken dat ook met zestien soldaten het werk van God niet te stuiten is.

Vers 5 De christelijke gemeente zit niet stil. Jakobus, een belangrijk leider, is al weggefallen. Als Petrus nu ook sterft, is dat een zware slag voor deze jonge gemeente. Ze bidden daarom voortdurend tot God. Deze geschiedenis wordt een bewijs voor de krachtige werking van God op het gebed.

Vers 6-11 Pas in de laatste nacht voordat Petrus zal worden berecht, vindt de uitredding plaats. Ondanks het komende gericht slaapt hij rustig. Hij moet door de engel gewekt worden. Petrus moet zich haasten, maar krijgt wel de tijd zijn mantel en zijn schoenen aan te trekken. De onwerkelijke gebeurtenissen volgen elkaar op: zijn boeien vallen af; de soldaten merken niets, waarschijnlijk omdat ze slapen; de deuren zwaaien vanzelf open en ze staan zomaar in de nachtelijke straten van Jeruzalem. Petrus denkt dat hij droomt, zo onwerkelijk is het allemaal. De engel verdwijnt, maar Petrus staat nog steeds buiten. En dan pas beseft hij dat God hem opnieuw wonderlijk heeft uitgeleid.

Vers 12-15 Na een moment van bezinning gaat Petrus naar het huis van Maria, de moeder van Markus, de schrijver van het gelijknamige evangelie. De biddende gemeente was daar bijeen, dus deze Maria had een groot huis en was blijkbaar welgesteld. Rhodé (Roosje), het dienstmeisje, was zelf ook christin. In haar enthousiasme vergeet ze de deur open te doen. De gemeente, die zoveel voor Petrus heeft gebeden, kan het vreemd genoeg niet geloven als dat gebed plotseling verhoord blijkt te zijn. Ze menen dat Rhodé gek geworden is. Anderen hebben meer vertrouwen in Rhodé, maar menen met een engel van doen te hebben. Die engel zou dan een soort persoonlijke beschermengel moeten zijn of een verschijning van Petrus' geest terwijl hij zelf gestorven is.

Vers 16-17 De discussie wordt beëindigd doordat Petrus opnieuw klopt. Nu komen ze met meerderen naar de deur om open te doen. Tot hun verbijstering blijkt het inderdaad Petrus zelf te zijn. Hij laat de gemeente zwijgen en vertelt het gebeurde. Jakobus, de broer van Jezus moet op de hoogte worden gesteld. Deze Jakobus had een leidende rol in de gemeente van Jeruzalem gekregen. Petrus zelf zal het werk buiten Jeruzalem voortzetten.

Vers 18-19 Ondertussen zorgt Petrus' verdwijning voor de nodige consternatie in de gevangenis. Niemand weet wat er eigenlijk gebeurd is. Een poging Petrus opnieuw te pakken

te nemen, loopt op niets uit. Herodes zal zich voor gek gezet voelen. De soldaten worden weggeleid. Zij worden verantwoordelijk gehouden en zijn waarschijnlijk gedood (vergelijk Handelingen 27:42). Herodes zelf vertrekt naar Cesaréa. Daar zullen zijn misdaden niet ongestraft blijven. Petrus blijft leven, maar deze Herodes zal een verschrikkelijke dood sterven.

Tot slot Deze geschiedenis leert ons de kracht van het gebed. Het houdt ons ook een spiegel voor: geloven we daadwerkelijk dat de Heere onze gebeden verhoort? God zelf biedt deze jonge gemeente uitkomst en zorgt zo voor de uitbreiding van Zijn evangelie.

1 Petrus 5:8-9 → zie achtergrondinformatie bij schets 4.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Bron: <https://www.hersenstichting.nl/de-hersenen/gezonde-hersenen/slaap/slaap-en-jongeren/>

Tips van jongeren zelf:

1. help mij (beter) leren plannen
2. 's nachts mijn telefoon niet naast mijn bed
3. vlak voor het slapen piekeren voorkomen
4. alleen slapen in de slaapkamer
5. een rustige slaapkamer voor een goede nachtrust

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1. De verheerlijking op de berg; Gethsémané; Petrus in de gevangenis.
2. –
3.
 - a. Bij Zijn doop in de Jordaan.
 - b. Het was het begin van Zijn ambtswerk, God de Vader wees Hem toen aan als de beloofde Gezalfde, de Messias. Ook hier kun je iets zien van die bevestiging vanuit de hemel. De Vader wijst Hem aan als de Messias, naar Hem moeten ze horen. *Zie ook de achtergrondinformatie hierboven.*
 - c. Zijn slapen: onbegrijpelijk? Of is dit een gebeurtenis die het verstand te boven gaat? Zijn enthousiasme en ijver: typisch Petrus?
4.
 - a. Uiteindelijk is het een taak die zij niet uit kunnen voeren. Maar dat wilde de Heere Jezus hen misschien op deze manier laten merken?
 - b. Omdat het juist Petrus was geweest die had gezegd dat hij wel voor zijn Meester wilde sterven (vers 31).
 - c. Op www.heidelbergse-catechismus.nl vind je de tekst van de HC in gewone taal. Wat is het zesde wat de Heere Jezus ons leert bidden?
ANTWOORD:

'En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze'. Dat betekent: wij zijn zo zwak, dat we vanuit onszelf het nooit volhouden. Bovendien houden onze grootste vijanden, de duivel, de wereld en onze zondige aard, niet op om ons aan te vechten. Wilt U ons staande houden en versterken door de kracht van Uw Heilige Geest. Zodat we deze geestelijke strijd niet verliezen, maar altijd krachtig verzet bieden, totdat wij uiteindelijk de volledige overwinning behalen.

- d. *Persoonlijk.*
5. –
6.
 - a. Hij slaapt, in vol vertrouwen dat de Heere zorgt. Zoals psalm 3:3 zegt: Ik lag en sliep gerust, van 's Heeren trouw bewust.
 - b. Ja, toen gaf de Heere Jezus de opdracht te waken. Hier heeft die opdracht niet geklonken. Nu mag Petrus rusten, dit getuigt van vertrouwen.
 - c. De gemeente volhardt in het gebed, dit leidt tot Petrus' verlossing.
 - d. Stellingen:
 - God zorgt inderdaad, we mogen ons in alle omstandigheden aan Hem toevertrouwen. Dat is niet altijd makkelijk, dat wil ook niet zeggen dat we net als Petrus verlost worden, maar het is wel de weg waarin de Heere Zijn zegen wil schenken.
 - Zeker! God is Dezelfde en Hij wil om hulp en Zijn zegen gebeden worden.
7.
 - a. *Persoonlijk.*
 - b. *Persoonlijk.*
 - c. Door dicht bij de Heere te leven, veel in Zijn Woord te lezen en in gebed met Hem verbonden te zijn. Je mag jezelf – bijvoorbeeld met de woorden van de psalmen – ook toespreken, aanmoedigen om op Hem te vertrouwen. Hij laat zien dat Hij te vertrouwen is!
8.
 - a. Petrus weet uit eigen ervaring hoe belangrijk het is om te waken. Hij kent de kracht van de duivel en weet dat het nodig is om waakzaam te zijn. Hij weet ook dat je dit in eigen kracht niet kunt en dat daarom het geloof in de Heere Jezus zo nodig is.
 - b. –
 - c. Staan in het geloof kun je niet in eigen kracht. Daar heb je de hulp van de Heilige Geest bij nodig. Maar dat wil de Heere je schenken – zoals Hij ook dat geloof wil schenken. Vraag Hem elke dag om die kracht en hulp, en doe dan in Zijn kracht je uiterste best om te leven naar de woorden van deze tekst. Wees je van de kracht, de aanwezigheid en de list van de duivel bewust; blijf weg van de zonde en leef dicht bij de Heere en Zijn Woord.
9. -
Slotopdracht
Op deze manier laat je de jongeren zelf nadenken over de kern van de avond en laat je hen die op een creatieve wijze verwoorden.

Schets 6 – Dichtbij – ver weg

Lukas 8:51-56; Mattheüs 26:55-58; Markus 16:6-7

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.
- Apparatuur om het filmpje van het kernwoord 'duivel' te bekijken op www.abcvanhetgeloof.nl.
- Materiaal voor het maken van een tekening of schilderij (slotopdracht).

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Lukas 8:40-56
 - ✓ Mattheüs 26:55-58
 - ✓ Markus 16:1-8
 - ✓ Handelingen 2:22-33
 - ✓ 1 Petrus 2:19-25
- Vanuit de belijdenis:
 - ✓ Heidelbergse Catechismus, zondag 17
 - ✓ Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 14
- Gebedspunten:
 - ✓ Dank de Heere dat Hij de kloof tussen God en mens gedicht heeft.
 - ✓ Vraag om een leven dichtbij de Heere.
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 73:13, 14
 - ✓ Psalm 85:3
 - ✓ Psalm 145:6
 - ✓ Psalm 56:5
 - ✓ Psalm 1
 - ✓ Psalm 17:3
 - ✓ Jezus, leven van mijn leven
 - ✓ Alzo lief had God de wereld
 - ✓ Christus, onze Heer', verrees
 - ✓ Heer', ik kom tot U
 - ✓ Gij die van God zijt afgedwaald

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

9. Hoe kan het dat Petrus soms zo dicht bij Jezus leefde en andere momenten ver van Hem verwijderd was?
10. Wat is kenmerkend voor jouw leven met de Heere: dichtbij of ver weg?

Alternatieve (start)opdracht

- Verdeel in twee groepen. Groep 1 bedenkt zoveel mogelijk voorbeelden uit het leven van Petrus waarin hij dichtbij Jezus was. Groep 2 bedenkt momenten waarop Petrus ver bij zijn Meester vandaan was.

Achtergrondinformatie

Er komen veel verschillende bijbelgedeelten aan de orde in deze schets. Hieronder tref je een exegetische van enkele belangrijkste gedeeltes aan.

Markus 5:21-43

Je leest deze geschiedenis ook in **Lukas 8:40-56** en Mattheüs 9:18-26.

Intro Je ontmoet in dit gedeelte twee mensen. De overste van de synagoge – een man van aanzien - en de bloedvloeiende vrouw – die daardoor als onrein geldt en daarom niet eens in de synagoge mag komen. Maar in de nood van hun leven geldt voor beiden hetzelfde: vertrouwen ze op wat anderen hen zeggen of vertrouwen ze op Jezus' woord: 'Vrees niet, geloof alleen'(vers 36)?

Vers 21-24 De kring van belangstellenden rondom Jezus wordt opengebrouwen door een vooraanstaand man; een man die lid is van de synagogeraad. Je merkt aan alles dat deze man grote haast heeft; hij komt, ziet, valt aan Jezus' voeten en smeekt (bidt). Zijn dochtertje ligt op sterven. Hij smeekt Jezus om direct te komen. Hij heeft groot geloof /vertrouwen in Jezus' macht. Als Jezus komt en zijn dochtertje de handen oplegt, zal zij genezen zijn. Jezus gaat mee, de massa sluit aan en 'verdringt' Hem. Oftewel: het gaat uiterst traag.

Vers 25-29 We ontmoeten een vrouw die al twaalf jaar last heeft van chronische menstruatie. Ze heeft 'geleden van vele medicijnmeesters'. Ze heeft haar hele kapitaal er aan gependeed maar het heeft niets opgeleverd. De ziekte wordt alleen maar erger. Door deze ziekte geldt deze vrouw ook als onrein (zie Leviticus 15:25 en verder). Zo iemand was buitengesloten van het normale sociale en godsdienstige leven. Ze mag dus helemaal niet in deze menigte komen. Maar deze vrouw wil bij Jezus komen omdat ze gelooft dat alleen het aanraken van Hem voldoende is voor haar om te genezen. Let op: De vrouw is niet bijgelovig en kent geen kracht toe aan Jezus' kleren op zich. Het gaat om onreinheid. Wie een onreine aanraakte werd zelf ook onrein. Maar de vrouw ziet in Jezus de beloofde Messias over Wie Jesaja profeteerde: 'Waarlijk Hij heeft onze krankheden op Zich genomen en onze smarten die heeft Hij gedragen' (Jesaja 53:4). Het aanraken van Jezus is daarom een 'ruil'. Onreinheid neemt Hij op Zich en Hij schenkt reinheid. Het geloof van deze vrouw wordt niet beschaamd: meteen na de aanraking van Jezus' mantel merkt ze dat het bloedvloeien stopt.

Vers 30-34 Jezus merkt wat er gebeurt en vraagt wie Hem heeft aangeraakt. Hij de Messias, wil niet alleen maar vergeven en genezen maar ook de relatie tussen God en mens herstellen. De vrouw komt 'vrezend en bevend' terug bij Jezus. Bang omdat ze zich, tegen de wet, onder de menigte heeft begeven. Onder de indruk van Jezus' macht? 'Wetende wat aan haar was geschied'. In ieder geval: ze komt en vertelt Hem 'al de waarheid'. Dan ontdekt ze dat Hij veel meer van haar houdt, dan ze ooit had durven denken.

Vers 35 Tijdens Jezus' gesprek met de vrouw komen de knechten van Jairo hem vertellen dat het 'te laat' is. In hun opmerkingen klinkt iets sympathieks: Laat Jezus nu maar met rust. Hij heeft het druk genoeg. En ook naar Jairo toe: Een groot vertrouwen is mooi, maar er zijn grenzen aan wat je hopen kan. Jairo moet geen al te hoge verwachtingen hebben. Daar raak je maar teleurgesteld van.

Vers 36 Jezus zegt iets heel anders tegen Jairo. Het is een opdracht, een bevel: 'Vrees niet, geloof alleen'. Let op: Wat een enorme spanning zal Jairo hier ervaren hebben. De ziekte van zijn dochtertje, de traagheid onderweg met het oponthoud door de menigte én de vrouw. Je kunt hier gerust spreken van een beproeving voor Jairo; God stelt hem op de proef. Niet om te kijken of hij zal vallen, maar om zijn geloof juist sterker te laten groeien. En dan blijkt dat Jairo's geloof een overwinnend geloof te zijn. Hij gaat met Jezus mee.

Vers 37-40 Jezus neemt slechts drie van Zijn discipelen mee naar binnen in het huis van Jairo. Iedereen die daar binnen is, denkt alleen maar aan de dood. Niemand schijnt het geloof van Jairo te delen. Ze letten alleen op de aardse, de gewone dingen. Nu de dood in ingetreden, is er volgens niemand nog iets te hopen. Zelfs niet als Jezus er is. Die houding neemt Jezus deze mensen kwalijk. Met de opmerking: 'het meisje slaapt' maakt Hij duidelijk dat voor Hem dood niet dood is. En dat mensen moeten en mogen weten dat voor wie gelooft, sterven slapen is. Slapen tot Jezus je wekt. Voor wie niet gelooft, klinkt dit belachelijk. Wie blijft lachen, ontgaat het wonder. Jezus drijft alle omstanders, behalve de ouders, naar buiten.

Vers 41-43 Jezus neemt het meisje bij de hand en zegt: 'Talitha Kumi'. Markus schrijft het in het Aramees, de taal die Jezus ook sprak. Meisje, opstaan! Het klinkt als een vader of moeder die 's morgens hun kind wakker roepen. Door die heel gewoon klinkende woorden toont Jezus hier Zijn macht. Want het meisje staat op, en wandelt door het huis. Mensen zeggen als de dood in ingetreden: 'Val de Meester niet langer lastig'. Jezus laat zien dat Hij alleen maar hoeft te zeggen: 'Meisje (of jongen, man of vrouw), sta op!' Hij heeft alle macht in hemel en op aarde (Mattheüs 28:18 en Openbaring 1:18). De mensen die er bij zijn, staan verbijsterd. Begrijpelijk! Wie zou niet vrezen? Jezus dringt er op aan dat niemand het zou weten. Dat kan bijna niet. Maar Jezus wil geen reclame voor Zichzelf als iemand Die vooral wonderen doet. Hij vraagt van mensen geloof zoals de vrouw en Jairo het getoond hebben. Tenslotte beveelt hij het meisje te eten te geven. Daarmee zal het voor de ouders voorgoed duidelijk zijn dat het meisje inderdaad weer leeft (vergelijk Lukas 24:42).

Mattheüs 26:47-68

Vers 47-56 De tegenstanders denken alles goed te plannen maar er gebeurt niets buiten de macht van God om. Jezus weet dat ze onderweg zijn en is er op voorbereid. Judas leidt de soldaten die Jezus gevangen nemen. Het teken waarmee Judas zijn Meester verradt – een kus – was een teken van vriendschap (Romeinen 16:6; 1 Korinthe 16:20; 2 Korinthe 13:12; 1 Thessalonicensen 5:26). In reactie op Judas' kus laat de Heere Jezus hem weten dat Hij de vriendschap wel ernstig nam: 'vriend' zegt Hij allereerst tegen Judas. Met daarbij de toevoeging: 'waarom ben je hier'. Dat wil zeggen: Welke goede reden heb je om Mij te verraden?

Petrus vindt het allemaal te gemakkelijk gaan en denkt dat er gevochten moet worden. Zijn poging die niet erg indrukwekkend is (hij slaat slechts een oor af) wordt door Jezus meteen veroordeeld. Jezus zegt hier niet dat elke vorm van oorlogvoering per se fout is. Waar het nu om draait, is dat Jezus' weg van verzoening niet door kracht of geweld plaats zal vinden. Hij heeft macht genoeg. Hij heeft Petrus niet nodig; de hemel kan Hem bijstaan met een ontelbare

menigte engelen. Maar Hij wil de weg van het lijden gaan om zó verzoening te doen. Als Petrus zijn zin gekregen had, zou hij dat juist in de weg gestaan hebben. Jezus wijst er met nadruk op dat de weg die Hij gaat in de Schriften – het Oude Testament - is voorspeld. Ook de 'scharē', die meegekomen is, spreekt Jezus nog toe. Opnieuw zie je hier twee kanten: Jezus verwijt hen hun haat tegenover Hem, terwijl Hij enkel goed deed. Tegelijk verwijst Jezus naar Gods plan in dit alles: De Schriften moeten vervuld worden. De verzoening zal plaatsvinden; dwars door alle menselijke plannen en gedachten heen, vervult God Zijn raad.

Vers 57-68 Jezus wordt voor het Sanhedrin geleid om ondervraagd te worden. Allereerst wordt heel duidelijk dat er geen enkele beschuldiging tegen Jezus in te brengen is. Hij heeft niets verkeerd gedaan. Tenslotte moet het dan tot een veroordeling komen op grond van twee valse getuigen. Ze verwijzen naar een uitspraak van Jezus over de tempel (Johannes 2:19). Jezus bedoelde de tempel van Zijn lichaam. Als die was afgebroken en na drie dagen hersteld zou zijn (de opstanding) zou de dienst der verzoening in de tempel vervuld zijn.

Jezus verdedigt zich niet tegenover de valse aanklacht. Hij zwijgt totdat de Hogepriester Hem vraagt wie Hij werkelijk is. Volgens de kanttekening gaf Jezus hiermee aan dat de zaak zo ongegrond was dat ze niet waardig was beantwoord te worden. Let op, de hogepriester vraagt het onder ede: Wat nu gezegd gaat worden, geldt als absolute waarheid of als godslasterlijk. Jezus antwoordt bevestigend en zegt er nog meer bij. Hij verwijst naar een profetie uit Daniël 7:13. Daar gaat het over God die komt als Rechter om te oordelen de levenden en de doden. Dus in deze rechtszaal verklaart de Heere Jezus: Ik ben jullie God en Rechter; die zal komen om jullie te oordelen.

De reactie van de hogepriester klinkt in de oren van wie wel religieus wil zijn maar de Heere Jezus niet wil erkennen als de Zoon van God misschien wel vroom. Maar ten diepste hoor je hier het verzet tegen Gods evangelie in alle hevigheid. De hogepriester weigert Jezus te aanvaarden als Gods Zoon en weigert daarmee Gods weg tot het heil te aanvaarden. Alle anderen zijn het volledig met Hem eens. Ze verklaren Jezus des doods schuldig.

De laatste verzen zijn voor wie de Heere Jezus liefheeft bijna te schokkend om te lezen. Eens te meer als je hier bij bedenkt dat het zoals Jacobus Revius in een beroemd gedicht onder woorden bracht niet de Joden waren die hem kruisten, bespuwden en in het gezicht stoten, maar ik. Dit deden en doen wij Hem aan door onze zonden.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Ze zijn allebei even groot.

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1.
 - a. Jakobus en Johannes.
 - b. De verheerlijking op de berg; het dochtertje van Jaiirus; Gethsémané.
2. –
- 3.

- a. Hij vertelt wat hij zelf heeft gezien en meegemaakt. Hij kan zijn hoorders vertellen dat het écht waar is, hij heeft het zelf gezien.
 - b. Het is de Geest Die overtuigt dat Gods Woord de waarheid is. Dat wil Hij doen in ons hart. Daar mag je om bidden bij het lezen van de Bijbel, dat je mag ervaren dat dit de waarheid is. En dan ga je er ook van getuigen, want dat heb je het zelf ondervonden. Ook voor dat getuigen is de hulp van de Heilige Geest onmisbaar.
- 4.
- a. –
 - b. Stellingen:
 - Jezus ís Overwinnaar, maar de duivel heeft nog steeds macht. Niet alle macht, en hij is verslagen, maar hij kan nog tekeer gaan (1 Petrus 5:8-9).
 - We zijn als mens volledig verantwoordelijk voor onze zonde. Wij hebben gezondigd en daarom verdienen wij straf.
 - Toch is dat wel waarvoor we gekozen hebben en bij elke zonde die we doen bevestigen we die keuze.
 - Dan wordt hij definitief verslagen. Op Golgotha is de duivel verslagen, maar de definitieve straf zal voltrokken worden op de dag van de wederkomst.
 - c. –
- 5.
- a. Petrus volgt de soldaten en gaat zelfs de zaal van de hogepriester binnen (Matth. 26:58).
 - b. De verloochening.
6. Petrus heeft de Heere Jezus verloochend. Toen is hij huilend van berouw weggevlucht. Nu zegt de Opgestane Jezus dat in het bijzonder Petrus moet weten dat Hij leeft en dat Hij hem wil zien. Dat getuigt van genade: ook voor Petrus is de Heere Jezus opgestaan. Hij wil hem zien en het weer in orde maken met hem (zoals gebeurt in Joh. 21). Wat een wonder!
7. Petrus noemt zijn hoorders (en zichzelf) dwalende schapen. Zo waren ze ver weg van de Herder. Maar Jezus heeft dat veranderd: Hij heeft ze opgezocht en bij Hem gebracht. Dat heeft Hij gedaan door Zijn leven te geven. Daarom moeten wij – zegt Petrus – Hem volgen, in Zijn voetstappen gaan. Dat heeft Petrus in zijn leven geleerd, die les klinkt ook voor ons.
8. –
- Slotopdracht*
Een mooie vraag om de jongeren mee naar huis te geven.

Schets 7 – Verloochenend – getuigend

Lukas 22:54-62; Handelingen 10

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.
- Plakbriefjes voor de slotopdracht.

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Lukas 22:54-62
 - ✓ Handelingen 10
- Vanuit de belijdenis:
 - ✓ Heidelbergse Catechismus, zondag 22
 - ✓ Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 1
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 52:7
 - ✓ Psalm 73:12
 - ✓ Psalm 36:3
 - ✓ Psalm 49:6
 - ✓ Psalm 108:1 en 2
 - ✓ Psalm 145:2
 - ✓ Groot is Uw trouw o Heer'
 - ✓ Roept uit aan alle stranden
 - ✓ Ik ben 't niet waardig
 - ✓ Laat mij zijn een instrument
- Gebedspunten:
 - ✓ Bid de Heere om vergeving voor al die keren dat wij Zijn Naam niet beleden hebben.
 - ✓ Vraag om een leven dat vol is van Zijn Geest om van Hem te mogen getuigen.

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

11. Hoe verandert Petrus van een verloochenaar in een getuige?
12. Hoe kan ik in mijn leven Gods Naam belijden en van Hem getuigen?

Alternatieve (start)opdracht

- Houd met elkaar een gesprekje over belijdenis doen. Wat is daarvoor nodig? Verlang je ernaar?
- Nodig enkele gemeenteleden uit om iets te vertellen over het doen van belijdenis. Hoe hebben ze dat ervaren, en hoe beïnvloedt het hun leven? Hoe belijden ze ook vandaag met hun leven het geloof in de Heere Jezus? Je kunt ook vooraf enkele gemeenteleden interviewen en de uitkomsten op de avond delen.

Achtergrondinformatie

Er komen veel verschillende bijbelgedeelten aan de orde in deze schets. Hieronder tref je een exegeese van enkele belangrijkste gedeeltes aan.

Lukas 22:54-62

Vers 54-55 Waarschijnlijk woonden Annas en Kajafas beiden in hetzelfde huis. Petrus, nieuwsgierig naar de uitkomst maar bang voor ontdekking, volgt de groep 'van verre'. Die nacht wordt Jezus door de beide hogepriesters, geholpen door een groep medestanders, binnenshuis verhoord. De knechten en soldaten wachten zolang op de binnenplaats, een open pleintje omringd door de gebouwen. Petrus gaat tussen hen in zitten.

Vers 56-57 Terwijl Jezus binnen wordt ondervraagd door de hogepriester, wordt Petrus buiten 'ondervraagd' door een slavin van de hogepriester. Petrus had eerder beleden dat hij Jezus tot in de dood zou volgen (Lukas 22:33), maar nu het erop aankomt, schrikt hij terug. De uitspraak 'ik ken Hem niet' is een uitspraak die de Joden gebruikten voor iemand die uit de synagoge gestoten was. Het betekent zoveel als: 'Ik heb niets met Hem te maken, en wil dat niet ook.'

Vers 58 Na verloop van tijd herhaalt de geschiedenis zich. Wie degene is die de tweede keer de vraag stelt, is niet helemaal duidelijk. Waarschijnlijk is het dezelfde vrouw, maar wordt ze ditmaal gesteund door een andere man. Opnieuw ontkent Petrus elke vorm van betrokkenheid.

Vers 59-60 In het uur dat verstrijkt toont Petrus geen besef van wat hij heeft gedaan. De derde beschuldiging gaat vergezeld van een bewijs: Petrus is een Galileër, zo blijkt uit zijn spraak (Mattheüs 26:73). Wat heeft een Galileër hier op dit tijdstip te zoeken? Uit andere evangeliën weten we dat Petrus bij zijn ontkenning zelfs vloekt. Met het kraaien van de haan is Jezus' voorspelling (Lukas 22:34) helemaal uitgekomen.

Vers 61-62 Jezus, Die op dat moment dus zicht heeft op de binnenplaats, draait Zich even om en ziet Petrus aan. Die blik is voldoende om Petrus te doen beseffen wat hij heeft gedaan. Het enige dat hij voor zijn Meester had kunnen doen, Hem trouw blijven, heeft hij nagelaten. Het vers dat ons vertelt over Petrus' berouw is kort. Maar Petrus is niet weggelopen voor zijn misdaad, zoals Judas later deed (Mattheüs 27:3-5). Hij is met oprecht berouw naar de kring van de discipelen teruggekeerd.

Handelingen 10

A: Cornelius' visioen

Vers 1-9 Cesarea was een kustplaats en garnizoensplaats van de Romeinen. In Judea waren zes cohorts van ongeveer 100 soldaten gestationeerd. Vijf daarvan lagen in Cesarea. Een van die cohorts stond onder leiding van Cornelius. Een man: 'godzalig en godvrezend'. Een tot het Jodendom bekeerde heiden die zich hield aan de Bijbelse leefregels. Dat hem dit ernst was, blijkt uit de toevoeging dat hij aalmoezen gaf (uitdeelde van zijn rijkdom) en bad. De echtheid en oprechtheid van het geloof van deze man blijken als je de engel hoort zeggen dat de gebeden en aalmoezen 'tot gedachtenis opgekomen zijn voor God'. Cornelius schrikt wel van de engel maar dat is niet nodig. Hij krijgt een 'doorverwijzing' naar Petrus in Joppe (het huidige Jaffa / Jafo), een kustplaats op zo'n tien kilometer afstand van Cesarea. Let op:

Ook in Handelingen zijn de bijzondere tekenen steeds een 'doorverwijzing' naar de kerk, de verkondiging, Gods woord.

B. Petrus' visioen

Vers 10-16 In Joppe ontmoeten we Petrus; ook hij is in gebed. Hij bidt op het dak. Dat was in die tijd gebruikelijk omdat het daar rustiger én koeler was dan in huis. Het is rond etenstijd en Petrus heeft honger. Dan krijgt Petrus 'een vertrekking van zinnen'. Denk daarbij aan een visioen zoals de profeten in het Oude Testament dat ook soms hadden (zie bijvoorbeeld Jesaja 6:1). Petrus ziet een laken met daarin alle(rlei) soorten van dieren door elkaar en hij hoort een stem die zegt: 'slacht en eet'. Petrus' hongergevoel zal het tot een serieuze verleiding gemaakt hebben. Maar Petrus' principes blijken sterker. Want in het laken lopen reine en onreine dieren door elkaar. Dat maakt het onhelder of er nog wel iets reïns bij is. Petrus kiest radicaal om niets te eten dat 'gemeen (onheilig of verwerpelijk) of onrein is'. In reactie daarop hoort Petrus een stem die zegt dat hij niet gemeen of onrein mag noemen wat God gereïnigd heeft. Het visioen herhaalt zich drie keer. Drie keer is een getal dat verwijst naar een afronding of voltooiing.

C. Kennismaking van de mannen van Cornelius met Petrus

Vers 17-23 De Heere God gaat Petrus stap voor stap uitleggen wat Hij met het visioen duidelijk wil maken. De mannen van Cornelius vinden het huis van Simon (ze kenden zijn beroep en dat zijn huis bij de zee was; zie vers 6). Aan Petrus wordt duidelijk gemaakt dat hij mee moet gaan. Het gaat hier om een overtuiging die de Heilige Geest in zijn hart werkt. Let er op dat Petrus daarna ook nog vraagt aan de mannen waarom ze gekomen zijn. Gods bijzondere leiding schakelt dus de 'gewone' dingen – zoals gebruik van je verstand - niet uit. De mannen staan voor de deur en Petrus komt de trap af die langs de buitenmuur loopt. Ze komen elkaar dus tegen voor de deur.

Over Cornelius hoor je hier drie dingen: 1. Hij is rechtvaardig (dat is: oprecht tegenover God en mensen). 2. Hij is Godvrezend (dat is: Hij dient God in eerbiedige liefde). 3. Hij heeft 'een goed getuigenis van het ganse volk' (dat is: de joden kennen hem als iemand die leeft naar de geboden van de Heere).

Naar deze Cornelius moet Petrus gaan om 'de woorden der zaligheid' bekend te maken. Dat is: alles wat het heil, de redding en vernieuwing die God werkt, aangaat. Petrus gaat en neemt zes (zie Handelingen 11:12) broeders mee.

D. Ontmoeting van Cornelius en Petrus

Vers 23b-33 Het mooie is dat Cornelius niet alleen op Petrus wacht maar anderen er bij roept en dat zij er ook graag bij willen zijn. Daarbij zal het goede getuigenis van deze man zeker door God gebruikt zijn.

In de ontmoeting valt allereerst de begroeting op. Cornelius 'aanbidt' Petrus. Als godvrezend mens wist hij dat alleen God aanbeden mag worden. Het gebaar van knielen voor iemand was echter wel gebruikelijk als teken van grote achting. Maar Petrus wil alle schijn van verering vermijden. Hij komt wel als 'gezonden' maar noemt zichzelf 'een mens'.

Het tweede dat opvalt, is Petrus' verklaring waarin hij vertelt dat het eigenlijk niet geoorloofd is dat een Jood bij een 'vreemde' naar binnen gaat. Dit is geen Bijbels verbod maar het was

blijkbaar een gangbaar gebruik onder gelovige Joden uit die tijd. Petrus vertelt nu dat God hem door het visioen heeft duidelijk gemaakt dat dit niet goed is.

Cornelius vertelt vervolgens wat hem er toe gebracht heeft Petrus uit te nodigen en hij legt uit dat hij en allen die met hem bij elkaar gekomen zijn maar één verlangen hebben. Dat is dat ze zullen horen wat God hun zeggen wil.

E. Petrus' preek en de uitwerking

Vers 34-43 De preek in vijf punten:

1. Niet afkomst, status of iets dergelijks, maar geloof bepaalt onze verhouding tot God (zie ook Romeinen 2:11, Galaten 5:6).
2. Vrede met God en vergeving van zonden is alleen verkrijgbaar dankzij en door de Heere Jezus Christus (zie ook Jesaja 9:5 en 52:7).
3. Dit evangelie moest eerst de Joden en vervolgens aan de volken worden bekend gemaakt.
4. Jezus, de Redder, is ook de door God aangestelde Rechter.
5. Dit is het Evangelie wat door God was beloofd in het Oude Testament.

Let er op dat Petrus er van uit gaat dat deze mensen weten van wat er gebeurd is met de Heere Jezus. De verhalen over zijn leven en sterven waren bekend.

Vers 44-48 Terwijl Petrus preekt, komt de Heilige Geest. Dat wil zeggen: Hij komt in de levens van deze mensen met zijn 'extraordinaire (=uitzonderlijke) gaven en werkingen' (Kanttekeningen). Dat blijkt onder meer uit het feit dat hier deels hetzelfde gebeurt als op de eerste Pinksterdag; spreken en God groot maken in vreemde talen (vers 46). De eerste reactie van de Joden is ontzetting omdat ze tot nu toe hadden gedacht dat de belofte van de Heilige Geest alleen voor Israël was. Vervolgens is Petrus' reactie opvallend. Hij ziet / merkt dat God Zijn Geest ook aan deze heidenen geeft. Dus zonder dat ze eerste besneden zijn. Petrus begrijpt daaruit dat dit voor ons ook niet meer zo mag zijn, als dit voor God geen vereiste meer is. Daarom beveelt hij dat ze ook gedoopt moeten worden. Het verlangen naar het kennen van God en horen naar Zijn woord blijft. Daarom vragen ze Petrus ook nog enige tijd te blijven.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

-

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1. –
2.
 - a. Het gaat hier over belijden en verloochenen. De Heere wil dat we Hem belijden en Hij zegent dat ook. Maar wie Hem verloochend, zal ook door Hem niet gekend worden.
 - b. Een ernstige vraag: wat laat ik in mijn leven zien? Belijd of verlooch en ik de Heiland?
3. *Dit is een persoonlijke vraag. Zorg voor ruimte en vertrouwelijkheid zodat iedereen zich vrij voelt zijn of haar eigen keuze te maken en hier iets over te delen.*

4. Een getuigend leven is een leven naar Gods geboden. Dan leef je zoals de Heere wilt dat je leeft. Dan heb je God lief boven alles en je naaste als jezelf. Als je zo leeft, zal dat te merken zijn in de keuzes die je maakt.
5.
 - a. Zowel Petrus als Cornelius hebben een boodschap van God gehad. Bij Petrus was het dat visioen van het kleed met allerlei dieren erop, rein en onrein door elkaar. De boodschap daarvan was dat het Evangelie ook voor de heidenen bestemd is. Cornelius kreeg te horen dat hij Petrus moest laten komen. Hier treffen we Petrus aan in het huis van Cornelius en heeft Cornelius verteld wat hem overkomen is.
 - b. *Persoonlijk.*
 - c. In vers 39 lees je dat Petrus mag getuigen van alles wat hij van de Heere Jezus heeft gezien en gehoord. In vers 43 lees je dat dit getuigenis ook al door de profeten gegeven was.
 - d. De Heilige Geest vervult hen, ze komen tot geloof en worden gedoopt.
6. Belijdenis doen is het afleggen van openbare geloofsbelijdenis. Je geeft hiermee antwoord op je doop. Daar heeft de Heere beloofd als een Vader voor je te willen zorgen, als de Zoon je zonden te willen vergeven en als de Geest je hart en leven nieuw te willen maken. Je jawoord van je belijdenis is als een 'amen' op de doop.
Belijden is ook 'doen'. Bij het uitspreken van je belijdenis hoort ook de daad, woord en daad horen in het geloof bij elkaar.
Je legt belijdenis af van het geloof – om belijdenis te kunnen doen is dat geloof dus nodig. Er wordt niet gevraagd om een groot of sterk geloof, wel is het nodig dat het geloof er is. Dat wil zeggen dat je niet meer op jezelf vertrouwt maar je leven toevertrouwt aan de Heere God. Je zegt er amen op dat jij zondig bent en de dood verdient. Je houdt in geloof je lege handen open om Gods belofte van vergeving en vernieuwing te ontvangen. Geloven is zeker weten en vast vertrouwen, zegt de Catechismus.
7.
 - a. *Persoonlijk.*
 - b. Stelling: dit is waar, God is het waard dat we van Hem getuigen. Tegelijk is er vaak nog zoveel zonde aan onze kant dat we druk zijn met zoveel andere dingen en hier niet aan toe komen. Of we durven niet omdat we bang zijn, onze eigen eer en naam belangrijker vinden dan Gods eer...
 - c. De hulp en leiding van Gods Geest. Je mag er elke dag om bidden: Heere, laat ook vandaag Uw liefde door mij heen schijnen zodat de mensen het zien en U verheerlijken. Het is ook goed om concreet te bidden of God iemand op je pad wilt brengen aan wie je mag vertellen van Gods grootheid.
8. –
Slotopdracht
Een mooie opdracht om deze Handreiking mee af te sluiten.